

Nombia Kalesewola

Nombia njan Yesu Kristo ba lese wola Gyɔn nɛ

Siaman Nombia

¹ Nombia njan doo tɔne kei man nɛ, Wurubuarɛ moona nja fa ɔ bu Yesu Kristo nyi waa lese nja wola ɔ balan, na baa nyiɲ gyeɲ nombia njan gyae kekɔɲ weeya keɲa man nɛ. Keɲte Kristo kpila ɔ kpilale lee adido te ɔ kaa lese mena nombia keɲa wola maɲ ɔ tobaale Gyɔn. ² Te maɲ Gyɔn mɔ nmarase nombia njan pou maɲ gbagba be naa na me sia nɛ see. Mee di adansɛɛ nyi nombia keɲa yɛɛ Wurubuarɛ nombia njan Yesu Kristo ba lese wola maɲ nɛ. ³ Walaɲ kamaɛ njon ɔ kala tɔne kei man nombia fa balan na, njon na nyeebam. Te balan ban mɔ bee nyii tɔne kei man nombia te bee di nje dɔɔ nɛ, ban na nyeebam. Nawolo nyi deban keɲ mena nombia keɲa pou gyae ke kɔɲ nɛ ta benaa.

Tɔna njan Gyɔn be nmarase yelee Kristotena akpiise nyetooro njan nje kyaa Esia tɛɛle man nɛ

⁴ Maɲ Gyɔn ne nmarase na tɔne kei mee yelee Kristotena akpiise nyetooro njan pou nje kyaa Esia tɛɛle man nɛ. Wurubuarɛ njon ɔ kyaa te ɔ wulaa ɔ kyaa lee gyangba gyangba keɲ te waa kyaa kekpaakekpaa nɛ, na ɔ felin njon ɔ dana donse nyetooro te ɔ seɲɛɛ njon Wurubuarɛ gyoooro gbeli keɲ siaman nɛ, baa mo be beɛɛ boele njon na baa fa njon wosefɛɛɛɛɲ. ⁵ Yesu Kristo mɔ waa mo ɔ beɛɛ boele njon na waa fa njon wosefɛɛɛɛɲ. Njon yɛna walaɲ njon ɔ ne di ɔ nombia dɔɔ, te ɔ ne di Wurubuarɛ wose man adansɛɛ anokoare gbɛɛ. Njon yɛna walaɲ

gyangbate ñon ɔ be tangbɛɛ forj lee yerj man, te ñon mo ne diina gyoori tɛɛle kei dɔɔ gyoonerj pou dɔɔ. ɔ ne gyae daa nideli mena dɔɔ te ɔ yerjawɔ kyɛɛkee ɔ fatabo leki mo lɛɛ daa lee de nombiakumɛɛ pou man. ⁶ ɔ ta mo daa kpu ɔ gyoori kerj man, na dee di gyoori kpu na e. Te ɔ see daa saere na dɛɛ som de Gberjgyoo Wurubuarɛ ñon ɔ yɛɛ ɔ Wurubuarɛ na ɔ kya e nɛ. Ƴon Yesu Kristo kaboela na gyoorobiiri te ɔ dana doj kekpaakekpaa. Amɛn.

⁷ ɛ kɛɛ, ɔ doj ñoma man ɔ ne kɔŋ!

Walaŋ kamase waa naa e na ɔ sia,

te balaŋ baŋ gba bɔɔ sɔɔ e apia nɛ baa naa e.

Te lee ñon dɔɔ deise pou balaŋ baa kyaa walaŋsa man.

Mena ne gyae la kekɔŋ. Amɛn.

⁸ De Gberjgyoo Wurubuarɛ ñon ɔ kyaa te ɔ wulaa ɔ kyaa lee gyangba gyangba, te waa kyaa kekpaakekpaa kerj ñon yɛna doj pou nyee nɛ kpa nyiaa, “Maŋ yɛna gyangbate na ɔtomante.”

Gyɔn naa Yesu na ɔ sia ñgba dosɛɛ man nɛ

⁹ Maŋ Gyɔn ñon me yɛɛ ɛ dɔɔ Kristo baale e nɛ ne ñmarase na tɔne kei. Lee kerj me silana Kristo dɔɔ, daa na ñon pou nyiŋa na konɔɔ te dɛɛ naa diyem kerj balaŋ baŋ be doo ɔ gyoori kerj man ne naa nɛ. Nawolo nyi kerj moɔ kolosi Wurubuarɛ nombia ñan te moɔ di Yesu Kristo wose man adansɛɛ dɔɔ, te be fuŋa maŋ kelɔ tɛɛlebii kerj loj be kilisi ke gyanjee te bɛɛ baake ke nyi Patimose nɛ dɔɔ. ¹⁰ De Gberjgyoo Wurubuarɛ ɔsom wee daale nɛ, Wurubuarɛ felij ñon kaa gyoowɔ me man nideli te me nyii woya ñaale me wɔle kenkenj ñgba kabere te ba wolawɔ nɛ. ¹¹ Kenje woya ñan yako maŋ nyiaa, “Ñmarase kpene kamase kerj n ne naa nɛ do tɔne man, na n ka mo tɔne kenarj yele Kristotena akpiise nyetooro ñan ñe kyaa Esia tɛɛle man nɛ. Donɔɔse ñan man akpiise ñenanj

kyaa nE yEna, Efeso na Simaena na Pɛgamum na Tiatira na Saadise na Filadefia na Loadisia.”

¹² Botɔɔ te ma besenaa ma wose na maa kEE walaŋ ɲon ɔ ne kolosi na maŋ nE. Me kabesena ma wose nE, te me naa nyeela nyetooro ɲaale. Kɔba yayam te ba moowɔ yEE ɲa, te bEE mo kanease bo gyakaa ɲe dɔɔ. ¹³ Me kEE na kolo seɲEE la nyeela nyetooro ɲan nsana nsana ɲgba deniwalaŋ nE. ɔ doona kegba wurikyim tɔ ɔ nawɔɔ pou, te ɔ moo kɔba yayam abɔɔɔ kpaŋ karase ɔ konɔɔ man. ¹⁴ ɔ nyee woloseE pareparepare ɲgba akaraleE nE, te ɔ siabia mɔ ne ɲalakee ɲgba boalaŋ laakem nE. ¹⁵ ɔ nawɔɔ ne ɲalakee ɲgba ba moo nyeele bo do boalaŋ man kyalase ke nE, te ɔ woya mɔ ne seree ɲgba boo wuu laa ne lam nE. ¹⁶ Na ɔ dana kyolobiise nyetooro ɔ dunoluŋ nyiɲmaa man, te yoosila keŋ ke yEE sia na wɔle te kEE bee nideli nE toseE ɔ nɔɔman. Na ɔ siagbEE mɔ ne ɲalakee ɲgba weese ne gyɔɔ la kpalala nE.

¹⁷ Ma kena e nE, ma soo ma wose lɔ ɔ nawɔɔtEE ɲgba ma yeŋae nE. Keŋte ɔ moo ɔ dunoluŋ nyiɲmaa gyakaa me dɔɔ te ɔ yako maŋ nyiaa, “Na yee ya. Maŋ yEna gyaŋgbate na ɔtomante ɲon. ¹⁸ Maŋ yEna walaŋ ɲon me kyaa nE. KEE, ma yeŋawɔ kaalaŋ mɔna nEnEE me kyaa kekpaakekpa. Te me dana doŋ yeŋ na woyadEE pou dɔɔ. ¹⁹ Mena dɔɔ ɲmarase nombia ɲan n ne naa nE pou see. ɲmarase ɲan pou ɲe kyaa debokeiman, na ɲan pou ɲe gyae kekɔŋ wɔle wɔle nE see. ²⁰ Kyolobiise nyetooro ɲan n be naa me dunoluŋ nyiɲmaa man, na nyeela nyetooro ɲan bɔɔ mo kɔba yayam yEE ɲa te bEE mo kanease gyakaa ɲe dɔɔ nE, mena abɔɔ ɲenaŋ yEE nombia aweeseŋ ɲa. Te kpene keŋ ɲa seɲEE fa yaa mEE gyae maa wola neŋ nE. Kyolobiise nyetooro ɲan seɲEE fa kegyiise baŋ ba seɲEE Kristotena akpiise nyetooro ɲan ɲe kyaa donɔɔse nyetooro ɲan siaman nE. Te kɔba yayam

nyeela nyetooro ñan bɛɛ mo kanease gyakaa ñe dɔɔ nɛ mɔ seɲɛɛ fa Kristotena akpiise nyetooro ñan.”

2

Tɔne keɲ bɔɔ ñmarase yeleɛ Kristotena baɲ be kyaa Efeso donɔɔ man nɛ

¹ Keɲte ɔ besewɔ yako maɲ Gyɔn bela nyiaa, “Ñmarase nombia keɲa yeleɛ Kristotena baɲ be kyaa Efeso donɔɔ man nɛ be kegyia ñon. Yako e nyiaa.

Nnɛ yaa maɲ walaɲ ñon me dana kyolobiise nyetooro me dunoluɲ nyiɲmaa man, te me dɔɲɛɛ nyeela nyetooro ñan bɔɔ mo kɔba yayam yɛɛ ña te bɛɛ mo kanease gyakaa ñe dɔɔ nɛ nsana nsana ne yako.

² ‘Ma gyeɲ ɛ nombia ayɛɛsa. ɛ ne kyaɲ ɛ wose yɛɛ tom, te ɛ ne nyiɲ konɔɔ seɲ keɲkeɲ ɛ kayeyɛɛ man. Ma gyeɲ nyi ɛ bɛɛ mo ɛ wose do na balaɲ kumɛɛ ya. ɛ ta gyoo balaɲ baɲ bɛɛ beo baake ba wose nyi be yɛɛ Kristo kpilalawɔ nɛ wose man keɛ, te ɛ naawɔ nyi be yɛɛ akɛɛɛtenawɔ. ³ Lee mena keɲ ɛ be lɛɛ maɲ di dɔɔ ɛ nyiɲa konɔɔ seɲ keɲkeɲ naa diyem, keɲ ɛ wose te yɔkɔse ñon na ɛ ka lee me wɔle ya.

⁴ Mɔna nombii dokoloɲ keɲ mɔɔ naa lee ɛ wose man keɲ be dei ya yɛna nyiaa, balaɲ kegyae keɲ doo ɛ man lee kewalaɲ keɲ ɛ be lɛɛ Kristo di nɛ, ta lee ɛ man.

⁵ Mena dɔɔ ɛ tɔɔse botɔɔ keɲ nafaɔ ɛ seɲɛɛ pɛte ɛ ba lee ɛ wɔle nɛ. ɛ kyɛɛkee lee ɛ gbɛɛneɲ kumɛɛ man na ɛ ke kɔɲ Wurubuarɛ gyaɲ, na ɛ ke yɛɛ abɔɔ ñan nafaɔ ɛ ne yɛɛ kewalaɲ keɲ nɛ. Nyi akpaa ɛ te kyɛɛkee ɛ dinɔɔ ya nɛ, maa kɔɲ kaa gate daɲ keɲ dɔɔ ɛ kanea keɲ gyakaa nɛ lee ke dasɛɲae man. ⁶ Mɔna nombii dokoloɲ keɲ ɛ ne yɛɛ te ke dei me gyaɲ yɛna nyi, ɛ ne kɔla Nikolaitena nombia ayɛɛsa ñgba mena keɲ maɲ mɔ ne kɔla ña nɛ.

⁷ Walaŋ kamaŋe ɔn ɔ dana deŋele anenyiiŋ dei ne, waa see deŋele na waa nyii kpene keŋ Wurubuaŋe feliiŋ ɔn ne kolosi fa Kristotena baŋ ne. ɔ kpa nyiaa, walaŋ kamaŋe ɔn ɔ sem keŋkeŋ te ɔ yoo di nombiakumee pou dɔɔ ne, maa fa ɔtenate gbɛɛ na waa di nyeedoŋ daŋ keŋ ka seŋɛɛ Wurubuaŋe gyaŋ botɔɔ keŋ beɛ baake nyi Paradiso ne bia.’ ”

Tɔne keŋ bɔɔ ɔmarase yele Kristotena baŋ be kyaa Simaena donɔɔ man ne

⁸ Keŋte ɔ besewɔ yako maŋ nyiaa, “ɔmarase nombia keŋa yele Kristotena baŋ be kyaa Simaena donɔɔ man ne be kegyia ɔn. Yako e nyiaa.

‘Nne yaa maŋ walaŋ ɔn maŋ yena gyaŋgbate na ɔtomante, te mɔɔ yem te mɔɔ bese foŋ lee yeŋ man ne ne yako. ⁹ Ma gyeŋ nombia ɔn be yala ɔn na kayeyee keŋ e na yeyee. Ma gyeŋ mɔ nyi e yee ayematenawɔ, mɔna Wurubuaŋe gyaŋ na e te yee ayematenawɔ ya. Ma gyeŋ nombiakumee ɔn balaŋ ne kolosi lee e wose man. Mena balaŋ benaŋ ne baake ba wose nyi be yee Gyudatenawɔ, mɔna ke yee dekara ke. N kee na be yee ɔbɔnsam balaŋwɔ. ¹⁰ E na yeli kayeyee keŋ gyaɛ kaa kɔŋ e dɔɔ ne ka do ɔn gyakoloŋ ya. Mee yako ɔn baa nyiaa, ɔbɔnsam waa yela baa kyaŋ e man baale ketɔ deni na waa mo keese ɔn kee. E kena diyem menee weeya kufu. Nyi akpaa ke yee yeŋ ke koran na, e seŋ keŋkeŋ kelii ɔto. Akpaa e yee mena na, maa mo nyeedoŋ kekpaɔ tɔ ɔn kom.

¹¹ Walaŋ kamaŋe ɔn ɔ dana deŋele anenyiiŋ dei ne, waa see deŋele na waa nyii kpene keŋ Wurubuaŋe feliiŋ ɔn ne kolosi fa Kristotena baŋ ne. ɔ kpa nyiaa, walaŋ kamaŋe ɔn ɔ sem keŋkeŋ te ɔ yoo di nombiakumee

pou dɔɔ nɛ, ɔtenate be gyae waa tekaa yerj yerj bolate keŋ bela ya.’ ”

Tɔne keŋ bɔɔ ŋmarase yelee Kristotena baŋ be kyaa Pɛgamum donɔɔ man nɛ

¹² Keŋte ɔ besewɔ yako maŋ bela nyiaa, “ŋmarase nombia keŋa yelee Kristotena baŋ be kyaa Pɛgamum donɔɔ man nɛ be kegyia ŋon. Yako e nyiaa.

‘Nnɛ yaa maŋ walaŋ ŋon me dana yoosila sia na wɔle keŋ kɛɛ bee nideli nɛ ne yako. ¹³ Ma gyerj ɛ dekyae. Ma gyerj nyi ɛ kyae botɔɔ keŋ ɔbɔnsam ne di gyoori nɛ. Debaŋ keŋ Antipase ne kolosi ma wose man nombia anokoare man fa balaŋ botɔɔ te bɔɔ ko e koran nɛ, ɛ serjawɔ keŋkeŋ ɛ kelɛɛdi man keŋ ɛ ta lee me wɔle.

¹⁴ Mɔna nombia bia ŋan mɔɔ naa lee ɛ wose man keŋ ŋɔɔ dei ya yɛna nyiaa, balaŋ baale doo ɛ man keŋ be silana Baalam kawola keŋ. Baalam ŋonan wolana Balaki nyi waa beo Iseraetena na baa yɛɛ nombiakumɛɛ. Keŋte ɔ beo wɔ yela be dii weenɛɛ ŋan bɔɔ mo deesi fa bɛɛnerj nɛ, te ɔ besewɔ yela be yɛɛ kafon nombia kpu.

¹⁵ Mena ke mɔ te balaŋ baale doo ɛ man keŋ be silana Nikolaitena kawola keŋ. ¹⁶ Mena dɔɔ ɛ kyɛɛkee lee ɛ gbɛɛnerj kumɛɛ man na ɛ ke kɔŋ Wurubuarɛ gyaj. Na mena ya nɛ be gyae ke di weeya ya maa kɔŋ ɛ gyaj, na maa mo yoosila keŋ doo me nɔɔman nɛ kaa yoo na mena balaŋ benaŋ.

¹⁷ Walaŋ kamaɛ ŋon ɔ dana dejele anenyiinj dei nɛ, waa see dejele na waa nyii kpene Wurubuarɛ felinj ŋon ne kolosi fa Kristotena baŋ nɛ. ɔ kpa nyiaa, walaŋ kamaɛ ŋon ɔ sem keŋkeŋ te ɔ yoo di nombiakumɛɛ pou dɔɔ nɛ, maa fa ɔtenate weenɛɛ ŋan weesɛɛ te bɛɛ baake ŋa nyi Maana nɛ ŋaale waa di. Maa bese fa ɔtenate boe wolom keŋ bɔɔ ŋmarase yelee wɔle daale

gyakaa ke dɔɔ nɛ kpu. ɲolo be gyae waa gyeɲ yele keɲ gyakaa boe kenaj dɔɔ kpu na walaɲ ɲon waa nyiɲ ke nɛ ya.’ ”

Tɔne keɲ bɔɔ ɲmarase yele Kristotena ban be kyaa Tiatira donɔɔ man nɛ

¹⁸ Keɲte ɔ besewɔ yako maɲ bela nyiaa, “ɲmarase nombia keɲa yele Kristotena ban be kyaa Tiatira donɔɔ man nɛ be kegyia ɲon. Yako e nyiaa,

‘Nnɛ yaa maɲ Wurubuarɛ bu ɲon me sia ne ɲalakee ɲgba boalan laakem nɛ, te me nawɔɔ mɔ ne ɲalakee ɲgba nyeele keɲ bɔɔ mo do boalan man kyalase ke nɛ ne yako. ¹⁹ Ma gyeɲ ɛ nombia ayɛɛsa. Ma gyeɲ ɛ balan kegyae na ɛ keɛɛdi na yɔ ɔsom na ɛ keɛ kyan ɛ wose seɲ keɲkeɲ kayeyɛ man. Ma gyeɲ nyi nɛnɛɛ dɔɔ, ɛ ne yɛɛ nombia kpaakpaa kela deban keɲ ɛ be tanɲbɛɛ lɛɛ maɲ di nɛ.

²⁰ Mɔna nombii dokolon keɲ mɔɔ naa lee ɛ wose man keɲ be dei ya yɛna nyiaa, ɛ ne fa alo ɲon bɛɛ baake e nyi Gyesebɛli ɲon ɔ ne baake ɔ wose nyi ɔ yɛɛ Wurubuarɛ dekpenkpenɲyɔɔre e nɛ gbɛɛ te ɔ ne yɛɛ ɔ kegyaebii. Nawolo nyi ɔ dana ɔ kawolakum keɲ ɔ na beo me tewulɛɛ, te ɔ ne yeli bɛɛ yɛɛ kafon nombia te ɔ ne yeli bee di weenɛɛ ɲan bɛɛ mo deesi fa bɛɛneɲ nɛ.

²¹ Ma te keɛ ɔ siaman kyare nyi nafɔ waa kyɛɛkee lee ɔ gbɛɛneɲ kumɛɛ ɲenan man na waa kɔɲ Wurubuarɛ gyan, mɔna ɔ bɛɛ gyae waa tina ɔ nombiakumɛɛ ɲenan keyɛɛ yela ya. ²² Lee mena dɔɔ maa gyɔ e do kawee, na waa doo dofonon dɔɔ yeyɛɛ. Te akpaa balan ban pou ban na e ne yɛɛ mena kafon nombia ɲenan te wɔɲ ba wose lee ɔ nombiakumɛɛ ɲenan keyɛɛ man ya nɛ, maa yela ban mɔ kena diyem nideli ɲgba ɲon nɛ.

²³ Maa koe ɔ balan ban pou be silana e nɛ. Me yɛɛ mena

nE, Kristotena ban pou baa gyer nyi man yEna walaŋ ŋon ɔ gyer balaŋ konɔɔse na ba agyueŋse man nombia pou. Nombia ŋan walaŋ kamase ne yeE nE te maa kEE na maa ɔ e kom. ²⁴ NEnEE emEE balaŋ akaŋ ban e kyaa Tiatira donɔɔ man te e be bEE e te sila GyesebEli kawolakum keŋ ya, te e be bEE e te kasee kpene keŋ ban be silana alo ŋonaŋ nE ne baake nyi ɔbɔnsam nombia aweeseŋ ŋan ya nE, mɔɔ gyae maa mo kasolɔ daale lo e dɔɔ bela ya. ²⁵ Mɔna e kyaŋ nombia ŋan e dana nE man keŋkeŋ kelii debaŋ keŋ maa bese kɔŋ.

²⁶⁻²⁷ Walaŋ kamase ŋon ɔ sem keŋkeŋ te ɔ yoo di ɔbɔnsam dɔɔ te ɔ yeE ma kegyaebii kelii ɔto nE, maa fa e doŋ na waa di tEElese pou dɔɔ, ŋgba mena keŋ me kya be fa man doŋ nE.

Maa fa e doŋ na waa di tEEle kei balaŋ pou dɔɔ,
keŋ ɔ be gyae waa wii be waraŋase ya.

Waa yeLEE wɔ bogobogobogo
ŋgba mena keŋ bEE yeLEE saabuse nE.

²⁸ Na maa bese fa ɔtenate nebo kyolobii ŋon kpu.

²⁹ Walaŋ kamase ŋon ɔ dana deŋele anenyiiŋ dei nE, waa see deŋele na waa nyii kpene keŋ WurubuarE feliiŋ ŋon ne kolosi fa Kristotena ban nE.’ ”

3

Tɔne keŋ bɔɔ ŋmarase yele Kristotena ban be kyaa Saadise donɔɔ man nE

¹ Keŋte ɔ besewɔ yako man bela nyiaa, “Ŋmarase nombia keŋa yele Kristotena ban be kyaa Saadise donɔɔ man nE be kegyia ŋon. Yako e nyiaa.

NnE yaa man walaŋ ŋon me dana WurubuarE feliiŋse nyetooro, na kyolobiise nyetooro ŋan me nyiiŋmaa man nE ne yako. ‘Ma gyer e nombia ayEEsa. E te lEE yele nyi e dana nyeedoŋ, mɔ n kEE na e ta yekee te e dɔŋ.

² Mena dɔɔ ɛ koro na ɛ ka do ɛ kelɛɛdi kyomii keŋ be kaa te kɛɛ gyae ke ka yeŋ nɛ doŋ. Nawolo nyi ma te naa nyi ɛ nombia ayɛɛsa bɛɛ tekaa gyoo me Wurubuarɛ sia ya. ³ Mena dɔɔ ɛ tɔɔse nombia ŋan bɔɔ wola ŋon na ŋan ɛ be nyii te ɛ be lɛɛ di nɛ, na ɛ ke kyaŋ ŋa nideli. Na ɛ ke kyɛɛkee ɛ dinɔɔ lee ɛ gbɛɛneŋ kumɛɛ man kɔŋ Wurubuarɛ gyaŋ. Nyi akpaa ɛ te kyɛɛkee ɛ dinɔɔ ya nɛ, maa kɔŋ kaa futaa ŋon ŋgba mena keŋ ŋmɛɛlate ne kaa futaa walaŋ nɛ. Nawolo nyi ɛ be gyae ɛ ka gyeŋ debaŋ keŋ maa mo kɔŋ ya.

⁴ Mɔna ɛ dana balaŋ kyomii baale Saadise donɔɔ man botɔɔ, keŋ baŋ te yɛɛ nombiakumɛɛ mo ayimɛɛ kpatee ba wose ya. Mena balaŋ benaŋ baa do kegbase wolomɛɛ pareparepare sila maŋ, nawolo nyi be kaboena nyi baa sila maŋ. ⁵ Walaŋ ŋon ɔ sem keŋkeŋ te ɔ yoo di nombiakumɛɛ pou dɔɔ nɛ, maa do ɔtenate kegba wolom ŋgba mena balaŋ benaŋ nɛ. Mɔɔ gyae maa lese ɔtenate yelee lee nyeedoŋ tɔne keŋ man ya. Maa di ɔtenate wose man adansɛɛ fa me kya na ɔ kpilala baŋ pou nyi ɔ yɛɛ me walaŋ e. ⁶ Walaŋ kamaɛ ŋon ɔ dana deŋele anenyiiŋ dei nɛ, waa see deŋele na waa nyii kpene keŋ Wurubuarɛ feliiŋ ŋon ne kolosi fa Kristotena baŋ nɛ.’ ”

Tɔne keŋ bɔɔ ŋmarase yelee Kristotena baŋ be kyaa Filadefia donɔɔ man nɛ

⁷ Keŋte ɔ besewɔ yako maŋ bela nyiaa, “Ŋmarase nombia keŋa yelee Kristotena baŋ be kyaa Filadefia donɔɔ man nɛ be kegyia ŋon. Yako e nyiaa.

Nnɛ yaa maŋ walaŋ ŋon ayimɛɛ be doo ma wose man ya, te mee di anokoare nɛ ne yako. Maŋ danaana gyoo Defidi gyoorobiiri safowaa keŋ. Akpaa me kyaŋ ke tɔ na, ŋolo be tale toro ke ya. Te akpaa ma toro ke na,

ηολο μϞ be kyaa waa tale kyan ke τϞ ya. ⁸ ‘ΚΕΕ, ma gyeη ε nombia ayεεsa pou. Ma gyeη nyi ε be dana doη nideli ya, mϞna ε dana me nombia ηan man keηkeη keη ε ta lee me wϞle ya. Mena dϞϞ me ta toro denanϞϞ see ηon keη ηολο be kyaa waa tale τϞ ke ya. ⁹ ΜΕΕ gyae ε ka gyeη nyi mena ϞbϞnsam tewulεε baη bεε beo baake ba wose nyi be yeε GyudatenawϞ, mϞna ba te yeε GyudatenawϞ ya nε, maa yela mena balan benaη pou kaa buηii ε nawϞϞtεε, na be popou kena nyi mεε gyae ε nombia nideli. ¹⁰ Lee mena keη ε be di me nombia dϞϞ te ε be nyiη konϞϞ seη keηkeη ε kayeyεε man dϞϞ, maa lese ηon lee kayeyεε dinaa keη gyae ke kϞη kaa kεεse tεεle kei dϞϞ balan pou kεε nε man.

¹¹ ΚΕΕ, be gyae kedi weeya ya, maa kϞη. Mena dϞϞ ε kyan anokoare kawola keη ε gyeη nε man keηkeη, na ηολο be nyiη λεο gyoooro kotϞτϞϞ keη mϞϞ yako nyi maa fa ηon nε lee ε nyiηmaa man ya. ¹² Walaη kamaε ηon Ϟ sem keηkeη te Ϟ yoo di ϞbϞnsam na nombiakumεε pou dϞϞ nε, maa mo e yeε ηgba dekparadaη nε me kya Wurubuaε Ϟsom deni dinaa keη man. Mena walaη ηonaη be gyae waa tuu lee botϞϞ korakora ya. Maa ηmarase me kya Wurubuaε yele, na me kya Wurubuaε donϞϞ Gyerusalεm wϞle keη yele gyakaa Ϟ dϞϞ. Mena Gyerusalεm wϞle kei gyae ke tisi bo lee me kya Wurubuaε gyaη adido kϞη. Na maa bese ηmarase maη gbagba μϞ yele wϞle gyakaa Ϟtenate dϞϞ.

¹³ Walaη kamaε ηon Ϟ dana deηele anenyiη dei nε, waa see deηele na waa nyii kpene keη Wurubuaε felιη ηon ne kolosi fa Kristotena baη nε.’ ”

TϞne keη bϞϞ ηmarase yeleε Kristotena baη be kyaa Laodisia donϞϞ man nε

¹⁴ Keṅte ɔ besewɔ yako maṅ bela nyiaa, “Ŋmarase nombia keṅja yelee Kristotena baṅ be kyaa Laodisia donɔɔ man nɛ be kegyia ḡon. Yako e nyiaa.

Nnɛ yaa maṅ Yesu ḡon Wurubuarɛ nombia ḡan pou be tɛɛ me dɔɔ kɔṅ mena, te mɛɛ mo me konɔɔ pou kolosi Wurubuarɛ nombia ḡan anokoare man, te maṅ yɛna abɔɔ ḡan pou Wurubuarɛ be yɛɛ nɛ nyee nɛ ne yako. ¹⁵ Ma gyeṅ ɛ nombia ayɛɛsa pou nyi ɛ be laṅɛɛ ya, te ɛ be fɛɛ mɔ ya. Ma kegyaebii yɛna nyi nafɔ yaa laṅe yaa ɛ fɛɛ. ¹⁶ Mɔna keṅ ɛ be laṅɛɛ ya, te ɛ be fɛɛ mɔ ya, te ɛ yɛɛ bo mɔlaa nɛ dɔɔ, mɛɛ gyae maa buusu ḡon lee me nɔɔman leki. ¹⁷ ɛmɛɛ kpa ɛ te nyiṅ ɛ wose keṅ abɔɔ pou te dee fa ḡon, mena dɔɔ kolo bee hia ḡon bela ya. Mɔ n kɛɛ na ɛ dɔṅ kyekpakyekpakyekpa, te ɛ yɛɛ ayematɛnawɔ. ɛ sia te yɛlɛɛ te ɛ dɔṅ ditenṅteli, te ɛ nombia mɔ dana waraṅase. ¹⁸ Mena dɔɔ mɛɛ yako ḡon baa nyiaa, ɛ kɔṅ kaa lɛɛ kɔba yayam kpaakpaate keṅ bɔɔ mo ke do boalaṅ man kyalase ke nɛ me gyaṅ. Keṅ ne gyae la ke yela ɛ ke nyiṅ ɛ wose nideli. ɛ kɔṅ kaa lɛɛ kegbase wolomɛɛ me gyaṅ na ɛ ka mo wuu ɛ wose ditenṅteli na ɛ desɛṅ keṅ. ɛ kɔṅ kaa lɛɛ sia tee me gyaṅ do ɛ sia, na ɛ ke nyiṅ naa nideli.

¹⁹ Mɛɛ gyae ɛ ka gyeṅ nyi balan baṅ pou mɛɛ gyae be nombia nɛ baṅ te mɛɛ kale na, na ma te wɔṅ ba deṅele. Mena dɔɔ ɛ yase ɛ sia kyɛɛkee lee ɛ gbɛɛneṅ kumɛɛ man, na ɛ ke kɔṅ Wurubuarɛ gyaṅ. ²⁰ ɛ tei maṅ. Ma seṅɛɛ denanɔɔ man mɛɛ gyɔ disim keṅ. Nyi akpaa ḡolo de nyii ma woya te ɔ toro maṅ disim keṅ nɛ, maa gyoo ɔtenate gyaṅ na daa na e ka do nyiṅmaa di.

²¹ Walaṅ kamaɛ ḡon ɔ sem keṅkeṅ te ɔ yoo di ɔbɔnsam na nombiakumɛɛ pou dɔɔ nɛ, maa fa ɔtenate gbɛɛ na waa kyaa me gyaṅ me gyooro gbeli keṅ dɔɔ. Ŋgba mena keṅ maṅ mɔ ba sem keṅkeṅ yoo

di ɔbɔnsam na nombiakumεε pou dɔɔ, te mɔɔ gyu ke kyaa me kya gyaŋ ɔ gyooro gbeli keŋ dɔɔ nε.

²² Walaŋ kamaε ηon ɔ dana deŋele anenyiiŋ dei nε, waa see deŋele na waa nyii kpene keŋ Wurubuarε feliiŋ ηon ne kolosi fa Kristotena baŋ nε.”

4

Adido ɔsom

¹ Keŋa pou wɔle nε, ma besewɔ keε na te me naa disim daale adido Wurubuarε man na ka toroε. Keŋte ma besewɔ nyii woya ηan be kolosi na maŋ kaalaŋ ηgba kabere te ba wolawɔ nε ne yako maŋ nyiaa, “Gyeŋ kɔŋ adido kebo, na maa lese abɔɔ ηan pou kaboena nyi ηe dεε kɔŋ keŋa wɔle nε wola neŋ.” ² Karatete dokoloŋ te Wurubuarε feliiŋ ηon kaa gyooowɔ me man, te ɔ yela me naa gyooro gbeli daale adido, na ηolo kyaa ke dɔɔ. ³ Na walaŋ ηon ɔ kyaa gyooro gbeli keŋ dɔɔ nε ne ηalakee ηgba boya kpaakpaa nyiŋan ηan bεε baake ηa nyi Gyasipa na Kanelia nε. Te okyimaale ηolo mɔ te kilisi gyooro gbeli kenaiŋ gyaŋee, na ɔ ne ηalakee ηgba boe kpaakpaa keŋ bεε baake ke nyi Emeradi nε. Boya keŋa pou yeε boya kpaakpaa ηan bɔɔ ne sεε ηe dɔɔ ya. ⁴ Na gyooro gbelerε sao anaara (24) ηaale mɔ te kilisi gyooro gbeli dinaa keŋ gyaŋee, te kegyiise sao banaara (24) mɔ kyakεε gbelerε ηenaŋ dɔɔ. Kegyiise benaŋ doona abɔɔ wolomεε pareparepare, te be wuuna gyooro kotɔtɔɔse ηan bɔɔ mo kɔba yayam yeε ηa nε. ⁵ Na ɔga keŋmaale na ɔga kefae na lee gyooro gbeli dinaa keŋ dedoi man. Te kanease nyetooro mɔ baŋεε gyooro gbeli kenaiŋ siaman ηεε kpa. Kanease ηenaŋ yeŋa Wurubuarε feliiŋse nyetooro ηan. ⁶ Keŋte me naa kolo gyooro gbeli keŋ siaman ηgba epo loŋ nε. Na ke yeε gelengeleŋ te keε ηalakee ηgba diiku nε. Na wonise banaara baale baŋ be dana nyeedoŋ nε

dɔŋɛɛ nsana nsana kilisi gyooro gbeli keŋ. Be dana sia be siaman na be wɔle pou. ⁷ Woni gyaŋgbate ŋon yɛɛ ŋgba dinaate nɛ, te balate ŋon mɔ yɛɛ ŋgba nunkyue baale nɛ. Batoorote ŋon siagbɛɛ yɛɛ ŋgba deniwalaŋ nɛ, te banaarate ŋon mɔ yɛɛ ŋgba otoloku ŋon ɔ ne furufu felin man nɛ. ⁸ Mena wonise banaara benaŋ pou dana beŋkeleɛ looro looro. Be dana sia ba yenaŋ kamaɛ na be beŋkeleɛ ŋan ateta gba. Bɔɔ ne tina nɔɔneŋ kekpee yela ya. Nelim na ka weese pou na bee kpee nɔɔneŋ lese Wurubuarɛ yele nyiaa,

“De Gbenjyoo Wurubuarɛ Dekpatakpere,
Ayimɛɛ kamaɛ be doo n man ya!
Ayimɛɛ kamaɛ be doo n man ya!
Ayimɛɛ kamaɛ be doo n man ya!

Nyaŋ yɛna doŋ pou nyee.

Nyaŋ yɛna walaŋ ŋon n be kyaa kaalaŋ.

Nyaŋ yɛna walaŋ ŋon n kyaa debaŋ kei.

Te nyaŋ yɛna walaŋ ŋon nyaŋ ke kyaa kekpaakekpaa.”

⁹ Wonise banaara baŋ ne kpee nɔɔneŋ kelɛɛ walaŋ ŋon ɔ kyaa gyooro gbeli keŋ dɔɔ kekpaakekpaa nɛ lese ɔ yele. Debaŋ kamaɛ keŋ be yɛɛ mena na, ¹⁰ na kegyiise sao banaara baŋ te tisi bunji walaŋ ŋon ɔ kyaa gyooro gbeli keŋ dɔɔ kekpaakekpaa nɛ siaman na be ta som e. Bee gyuuusu be gyooro kotɔtɔse ŋan see gyooro gbeli keŋ siaman, na ba te yako nyiaa,

¹¹ “De Gbenjyoo, nyaŋ yɛna de Wurubuarɛ.

N kaboena nyi baa lese n yele na baa mo obuo fa neŋ.

N dana doŋ, nawolo nyi nyaŋ yɛɛna kpene kamaɛ.

N yɛɛ kpene kamaɛ bo n kegyaebii man,

te n kegyaebii man te ŋe popou mɔ kyaa nɛ.”

5

Yesu Kristo waageŋ kaboela nyi waa toro tɔne keŋ

¹ Kεηja wole nε, me naa tōne deboosa daale doo walaη ηon ɔ kyaa gyooro gbeli keη dɔɔ nε dunoluη nyiηmaa man. Ba te ηmarase do tōne keη siaman na ke wole pou, te ba moo kolo anemaatanη ηgba keeni nε tɔ ke nɔɔ betabonyetooro. ² Keηte me naa Wurubuarε kpilale doηte ηolo fae yeesa keηkeη bɔɔse nyiaa, “Amɔte kaboela nyi waa wolee keenise ηan, na waa toro tōne keη?” ³ Mɔna, na ηolo be kyaa adido yaa tεεle kei dɔɔ, yaa tεεle kei ateta keη waa tale toro tōne keη na waa kala ke ya. ⁴ Mena dɔɔ me wiwɔ nideli, nawolo nyi be te nyiη walaη ηon ɔ kaboena nyi waa toro tōne keη yaa waa kala ke ya. ⁵ Botɔɔ te kegyiise baη man ηolo yako maη nyiaa, “Na wii ya. Kεε, walaη ηon bεε baake nyi Dinaate ηon ɔ ba lee Gyuda dekpajalaη man na gyoo Defidi duuluη man te ɔ yεε walaη dinaa e nε te yoo di ɔbɔnsam dɔɔ. Mena dɔɔ ηon ne gyae la waa tale wolee keenise nyetooro ηan, na waa toro tōne keη.”

⁶ Keηte me naa Nambu ηon ɔ yεε ηgba ba koo e bo nε seηεε gyooro gbeli keη na wonise banaara baη, na kegyiise sao banaara baη nsana nsana. ɔ dana woo nyetooro na sia nyetooro. Sia nyetooro ηan yεna Wurubuarε felijse nyetooro ηan ɔ be kpili kɔη tεεle kei dɔɔ yenaη kamase nε. ⁷ Botɔɔ te Nambu ηon kɔηawɔ kaa lεε tōne keη lee walaη ηon ɔ kyaa gyooro gbeli keη dɔɔ nε nyiηmaa man. ⁸ ɔ ke lεε tōne keη nε, wonise banaara (4) baη na kegyiise saobanaara (24) baη kaa buηawɔ som Nambu ηonaη. Na be man walaη kamase dana adoleε na kɔba yayan nyefale, na oliifi te wulu ηe man. Oliifi keη seηεε baa fa Kristotena kefane keη bεε fane fa Wurubuarε nε. ⁹ Keηte be kpree nɔɔneη wole fa Nambu ηon nyiaa, “Nyanaη kaboela nyi nya lεε tōne keη na n ke wolee keenise ηan.

Nawolo nyi ba koo neη,

te n moo n fatabo lEE balaŋ fa WurubuarE.

N lEE balaŋ lee akpaŋalaŋ kamaŋE man,
na deise kamaŋE na tEEle kei dɔɔ duuluŋ kpookpoo
man,
na tEElese kamaŋE man fa WurubuarE.

¹⁰ N ta mo mena balaŋ benaŋ kpu n gyoori keŋ man,
te n yela ba bese gyoorobia na saese na baa som
WurubuarE,
na be kaa di gyoori tEEle kei balaŋ pou dɔɔ.”

¹¹ Me ka bese gEEse kEE nE, te me nyii WurubuarE
kpilala burum baale woya. Ba boe keŋ nyi ŋolo na ŋolo be
tale kala wɔ ya. Na be te kilisi gyooro gbeli keŋ na wonise
banaara baŋ na kegyiise sao banaara baŋ pou. ¹² Na bee
kpee nɔɔneŋ keŋkeŋ nyiaa,

“Nambu ŋon bɔɔ ko e nE,
ŋon kaboela nyi dEE lese ɔ yele
na dEE mo obuo fa nideli.

ŋon te doŋ na nyansa na wosekenyiŋ pou kaboena.”

¹³ Botɔɔ te me nyii kpene kamaŋE keŋ WurubuarE be yEE
te ŋe kyaa adido, na ŋan ŋe kyaa tEEle dɔɔ na ŋan ŋe doo
tEEle ateta, na ŋan ŋe doo epo man nE pou kpee nɔɔneŋ
yako nyiaa,

“Walaŋ ŋon ɔ kyaa gyooro gbeli keŋ dɔɔ,
na Nambu ŋon te kaboena nyi
dEE lese ba yele na dEE mo obuo
na gyoorobiiri fa wɔ kekpaakekpaa.”

¹⁴ Keŋte wonise banaara baŋ sEEwɔ yako nyi, “AmEn.” Te
kegyiise sao banaara baŋ tisiwɔ buŋii ba doona dɔɔ, te ba
moo be sia buŋ tEEle man te ba somwɔ.

6

Yesu ke wolee keenise nyetooro ŋan

¹ Me ka seŋ mEE kEE nE, te Nambu ŋon wolee keenise nyetooro ŋan bɔɔ mo mataa tɔne keŋ tɔ ke nɔɔ nE man gyanɔbate keŋ. Botɔɔ te me nyii wonise banaara baŋ man ŋolo fae yeesa keŋkeŋ ŋgba ɔga fae la nE baake nyiaa, “Kɔŋ!” ² Karatetee dokolon me kEE na, dEEkyɔŋ wolom pareparepare ŋolo seŋEE laa. Na walaŋ ŋon ɔ kyaa ɔ dɔɔ nE dana baŋdan, te ba moo gyoooro kotɔtɔɔ fa e. Keŋte ɔ kyaawɔ dEEkyɔŋ ŋon dɔɔ lee laŋ ŋgba walaŋ ŋon ɔ ne yoo di debaŋ kamaŋ nE, te ɔ laŋawɔ ɔ kaa yoo di.

³ Nambu ŋon ke wolee keeni alate keŋ nE, te me nyii wonise banaara baŋ man balate ŋon woya baakewɔ nyiaa, “Kɔŋ!” ⁴ Karatetee dokolon te me naa dEEkyɔŋ balate ŋolo mɔ leewɔ kɔŋ. Kei ŋon yEE dEEkyɔŋ yayam e. Te be faa walaŋ ŋon ɔ kyaa ɔ dɔɔ nE doŋ nyi waa lese wosefEEreŋ lee tEEle kei dɔɔ, na balaŋ ke nyiŋ yoo koe dɔŋa. Keŋte ba moo yoosila dinaa daale do e ɔ nyiŋmaa man.

⁵ Nambu ŋon ke wolee keeni atoorote keŋ nE, me nyii wonise banaara baŋ man batoorote ŋon woya baakewɔ nyiaa, “Kɔŋ!” Me kEE na dEEkyɔŋ bibiini kirikirikiri ŋolo seŋEE laa me siaman. Na walaŋ ŋon ɔ kyaa ɔ dɔɔ nE dana kɔta keŋ bEE mo kerɔ abɔɔ nE ɔ nyiŋmaa man.

⁶ Botɔɔ te me nyii kolo ŋgba walaŋ kekolosi nE wonise banaara baŋ man nyiaa, “Baa yɔɔ kefaa biliŋ kuruwaatɔɔ lEE walaŋ wee dokolon tom keyEE kɔba. Mena mɔ te baa yɔɔ wambela biliŋ kuruwaa tɔɔse atooro lEE walaŋ wee dokolon tom keyEE kɔba. Mɔna nuŋ na solon dɔɔ, ŋolo na tina ŋa ya!”

⁷ Nambu ŋon ke wolee keeni anaarate keŋ nE, te me nyii wonise banaara baŋ man banaarate ŋon woya baakewɔ nyiaa, “Kɔŋ!” ⁸ Me gEEse kEE na, dEEkyɔŋ kpalaa kɔŋkɔɔŋ ŋolo seŋEE laa botɔɔ. Walaŋ ŋon ɔ kyaa ɔ dɔɔ nE te bEE baake nyi Yeŋ. Na woyadEE mɔ silana e

wòle wòle. Ba te fa wò donyi baa mo yoosila na tanam, na kaweesa na wonembia kumEE banj be kyaa tEEle kei dɔɔ nE, koe balan banj be kyaa tEEle kei dɔɔ nE be man kekparse anaara man dekpenj dokolonj.

⁹ Nambu ñon ke wolee keeni anorjete kej nE, te me naa balan baale woja na be doo WurubuarE kedeesa boe kej ateta. Mena woja kEwɔ yEna balan banj lee WurubuarE nombia ñan keyako dɔɔ te bɔɔ koe wɔ nE. Mena balan benanj sejawɔ kejkej di WurubuarE nombia ñan wose man adansEE, kej be ta lee be wòle ya. ¹⁰ Botɔɔ te woja banj fae yeesa kejkej bɔɔse nyiaa, “De Gbenjyoo WurubuarE, nyanj yEna donjete. Nyanj nyaagenj yEna walan ñon n ne di anokoare, te ayimEE kamasE mɔ be doo n man ya. Woromɔ te nyanj ke di tEEle kei dɔɔ balan nombia, na n ke wɔnj ba dejele lee mena kej bɔɔ koe daa nE dɔɔ?” ¹¹ Kejete WurubuarE faa woja banj man walanj kamasE kegba wolom wurikyim. Te ɔ yako wɔ nyiaa, “E nyinj konɔɔ kyaa kyomii. Nawolo nyi kaboena nyi E tebia Kristotena akanj banj kaboena nyi baa koe wɔ lee WurubuarE nombia ñan keyako dɔɔ, ñgba mena kej bɔɔ koe ñon nE be yaanɔɔle kej kelii pE.”

¹² Nambu ñon ke wolee keeni loorote kej nE, karatete dokolonj te tEEle wosiwɔ kejkej, te weese kyEEkeewɔ biri tuum ñgba kanyanj bibiini nE. Te gyaalanj mɔ kyEEkeewɔ yase goonj ñgba fatabo nE. ¹³ Botɔɔ te kyolobiise kuliiwɔ lee adido yala tEEle man, ñgba mena kej felinj dinaa de gyɔɔ te daasebia adendeleE ne tirii yala nE. ¹⁴ Kejete adido mɔ bɔɔwɔ ñgba mena kej bEE bɔɔ dofononj nE te ke ñaalaawɔ. Te bulase na tEElesebia ñan lonj be kilisi ña gyanj nE, pou ñaalaawɔ lee botɔɔ kej ña sejeE nE. ¹⁵ Te tEEle kei dɔɔ gyoonej na yoonɔɔtana kegyiise, na balan banj be dana kɔba na tEEle kei dɔɔ kegyiise na gbenj kamasE, na gyoorobia pou yekiiwɔ ka yo

boya bɔɔnerɛ man na kpananɛ ɛnan nɛ gyakaa bulase dɔɔ nɛ ateta. ¹⁶ Kenɛte be fae yeese baake bulase na kpananɛ ɛnan nyiaa, “Ɛ bilinɛi kaa wuu de dɔɔ. Na walaɛ ɛnon ɔ kyaa gyoooro gbeli kenɛ dɔɔ nɛ be nyinɛ naa daa ya, na Nambu ɛnon mɔ be nyinɛ mo baɛ wɔɛ da deɛle ya. ¹⁷ Nawolo nyi wee dinaa kenɛ baa mo baɛ di balaɛ nombia nɛ te lii. Te amɔte ne gyae la waa tale seɛ be siaman?”

7

Wurubuarɛ balaɛ baɛ ɔ ba do wɔ nso nɛ

¹ Kɛɛna pou wɔle nɛ, me naa Wurubuarɛ kpilala banaara baale na ba seɛɛ tɛɛle kei yenaase anaara ɛnan man. Te be tɔɔ felinɛ ɛnan nɛ gyɔɔ lee tɛɛle kei yenaase anaara ɛnan pou, na nɔɔ nyinɛ gyɔ tɛɛle dɔɔ yaa ɛpo dɔɔ yaa daɛ kamaɛ dɔɔ ya. ² Kenɛte ma besewɔ naa Wurubuarɛ kpilale nɔlo, na ɔ ta lee weese deɛlee yenaɛ. ɔ dana kpene kenɛ Wurubuarɛ ɛnon ɔ kyaa kekpaakekpaa nɛ na mo do ɔ balaɛ nso nɛ ɔ nyinɛmaa man. Botɔɔ te ɔ loɔ nɔɔ yako Wurubuarɛ kpilala banaara baɛ Wurubuarɛ be fa wɔ doɛ nyi baa mo kayeyɛ kɔɛ tɛɛle na ɛpo dɔɔ nɛ nyiaa, ³ “Ɛ na wɔlɛɛ tɛɛle yaa ɛpo yaa daase ɛnan ya, kelii debaɛ kenɛ deɛ mo kpene kenɛ de Wurubuarɛ na mo do ɔ balaɛ nso nɛ, fee baɛ pou bɛɛ som e nɛ tirinɔɔse dɔɔ pɛ.” ⁴ Botɔɔ te ba wola maɛ balaɛ baɛ Wurubuarɛ ba do wɔ nso nɛ be yaanɔɔle. Be yaanɔɔle yɛɛ balaɛ kakponɛse kufu ala akpeɛ kufu ala (144,000). Mena balaɛ kɛwɔ pou lee Iseraetena akpaɛalaɛ kufu ala ɛnan pou man.

⁵ Balaɛ kakponɛse kufu bala (12,000)

lee la Gyuda duuluɛ man.

Balaɛ kakponɛse kufu bala (12,000)

lee la Rubɛn duuluɛ man.

Balaɛ kakponɛse kufu bala (12,000)

lee la Gade duulurɔ man.

⁶ Balanɔ kakporɔse kufu bala (12,000)
lee la Asa duulurɔ man.

Balanɔ kakporɔse kufu bala (12,000)
lee la Nafitali duulurɔ.

Balanɔ kakporɔse kufu bala (12,000)
lee la Manase duulurɔ man.

⁷ Balanɔ kakporɔse kufu bala (12,000)
lee la Simeɔn duulurɔ man.

Balanɔ kakporɔse kufu bala (12,000)
lee la Lewi duulurɔ man.

Balanɔ kakporɔse kufu bala (12,000)
lee la Isaka duulurɔ man.

⁸ Balanɔ kakporɔse kufu bala (12,000)
lee la Sebulɔn duulurɔ man.

Balanɔ kakporɔse kufu bala (12,000)
lee la Gyosɛfo duulurɔ man.

Te balanɔ kakporɔse kufu bala (12,000)
mɔ lee la Bɛngyamɛn duulurɔ man.

Balanɔ burum banɔ ɲolo be tale kala wɔ ya nɛ

⁹ Kenanɔ wɔle me kɛɛ na, balanɔ burum baale seɲɛɛ laa kenɔ ɲolo na ɲolo be tale kala wɔ ya. Mena balanɔ benanɔ lee tɛɛlese na debiise na deise na akpaɲalanɔse na balanɔ kprookpoo kamasɛ man. Mena balanɔ benanɔ pou seɲɛɛ gyooro gbeli kenɔ na Nambu ɲon siaman. Ba doona kegbase wolomɛɛ wurikyim, te walanɔ kamasɛ mɔ dana ɔkɛɛ faareɲ ɔ nyinmaa man. ¹⁰ Na bɛɛ fae yeesa kenɔkenɔ yako nyiaa,

“Wurubuarɛ ɲon ɔ kyaa gyooro gbeli kenɔ dɔɔ nɛ,
na Nambu ɲon ne lɛɛ na da nyee.”

¹¹ Debanɔ kenanɔ na, Wurubuarɛ kpilala banɔ pou seɲɛɛ kilisi gyooro gbeli kenɔ, na kegyiise sao banaara banɔ na

Kalesewola 7:12 20 Kalesewola 7:17

wonise banaara baŋ. Be popou tisiwo bunji mo be sia bun
tɛɛle man gyooro gbeli kej siaman, te ba som Wurubuarɛ
¹² te be sɛɛwo nyiaa,

“Amɛn.

De Gbengyoo Wurubuarɛ danaana doŋ na nyansa na
gyoorobiiri.

Mena doo ɛ yela dɛɛ do e noo lese o yele kekpaakekpa.
Amɛn.”

¹³ Botoo te kegyiise sao banaara baŋ man ŋolo boose
maŋ nyiaa, “Balaŋ bomoo yɛna baŋ ba doona kegbase
wolomɛɛ wurikyim keŋa te alɛŋ yaa ba leewoo?” ¹⁴ Keŋte
me tiranoo fa e nyi “Kegyia, nyaŋ gyɛŋa la.” Te o yako
maŋ nyiaa, “Balaŋ kewo yɛna balaŋ baŋ Wurubuarɛ ba
lese wo lee kayeyɛɛ dinaa kej be koŋ be doo nɛ man. Baŋ
yɛna balaŋ baŋ booo faafo ba kegbase Nambu ŋon fatabo
kej man te ŋoo lee wolose pareparepare nɛ. ¹⁵ Mena doo,
te be yela be kaa serjawoo

Wurubuarɛ gyooro gbeli kej siaman nɛ.

Bɛɛ som Wurubuarɛ o deni dinaa kej man nelim na ka
weese.

Walaŋ ŋon o kyaa gyooro gbeli kej doo nɛ,
waa fɛlɛɛ o kanyaŋ wuu wo na waa gyee wo.

¹⁶ Tanam be gyae ka ko wo bela ya,
te loŋboaneŋ mo be gyae ka ko wo bela ya.

Weese be gyae waa nyakee wo ya,
te duwulawula mo be gyae ke nyiŋ wo ya.

¹⁷ Nawolo nyi Nambu ŋon o seŋɛɛ
Wurubuarɛ gyooro gbeli kej nsana nsana nɛ,

ŋon ne gyae la waa keɛ be doo
ŋgba mena kej namensekeɛlere
ne keɛ o namense doo nɛ.

Ŋon ne gyae la waa ta be siaman
mo wo gyu nyeedoŋ loŋ kej gyaŋ.

Te Wurubuarɛ gbagba ne gyae la

waa feefo ba siasaraŋ pou lee be siaman.”

8

Nambu ŋon ke wolee keeni otomante keŋ

¹ Nambu ŋon ke wolee keeni nyetoorote keŋ bɔɔ mo tɔ tɔne keŋ nɔɔ nɛ, adido botɔɔ pou yɛɛwɔ yididi kelii ŋgba debara yaale nɛ. ² Botɔɔ te me naa Wurubuarɛ kpilala nyetooro baŋ bɛɛ sem Wurubuarɛ siaman nɛ. Te ba moo kabereɛ nyetooro fa wɔ. ³ Keŋte Wurubuarɛ kpilale ŋolo kɔŋawɔ kaa seŋ kedeɛsa boe keŋ gyaŋ. Na ɔ dana kɔba yayam nyefale ɔ nyiŋmaa man. Te ba moo oliifi burum ŋaale fa e nyi waa mo kpu na Wurubuarɛ balaŋ baŋ kefane keŋ bɛɛ fane nɛ, na waa mo gyakaa kedeɛsa boe keŋ bɔɔ mo kɔba yayam yɛɛ ke, te ke doo gyooro gbeli keŋ siaman nɛ dɔɔ. ⁴ Keŋte oliifi keŋ nyɔɔse ŋan na Wurubuarɛ balaŋ baŋ kefane keŋ leewɔ Wurubuarɛ kpilale ŋon nyiŋmaa man gyu Wurubuarɛ gyaŋ. ⁵ Keŋte Wurubuarɛ kpilale ŋon lese boalaŋ lee kedeɛsa boe keŋ dɔɔ do kɔba yayam nyefale keŋ man wulu. Te ɔ fuŋa ke na boalaŋ keŋ lee adido botɔɔ ke lɔ tɛɛle man. Karatete dokolon te ɔga ŋmaalewɔ te ɔ faewɔ na yeesa, te tɛɛle mɔ wosiwɔ.

Wurubuarɛ kpilala kawola be kabereɛ

⁶ Botɔɔ te Wurubuarɛ kpilala nyetooro baŋ be dana kabereɛ ŋan nɛ, desina ba wose na baa wola be kabereɛ ŋenaŋ. ⁷ Keŋte Wurubuarɛ kpilale gyaŋgbate ŋon wola ɔ kabere keŋ. ɔ kawola ke pɛ te be fuŋa akpeleŋkpeleŋbia na boalaŋ keŋ fatabo kyakalɛ ke man nɛ lee adido kaa lɔ tɛɛle dɔɔ. Kekɔŋ mena nɛ, boalaŋ kpaa tɛɛle kei kekpase atooro man dekpeŋ dokolon, na daase pou kekpase atooro man dekpeŋ dokolon na ŋalese nalaŋ nyiŋan pou.

⁸ Kenan̄ wole te Wurubuarε kpilale balate ḡon mɔ wola ɔ kaberē keḡ. ɔ kawola ke nε, te be fuḡa kolo ḡgba bula dinaa daale ne kpaa la nε kaa lɔ εpo man. Karatete dokolon̄ na εpo kekpase atooro man dekpεḡ dokolon̄ ta bese fatabo goon̄. ⁹ Ke man wonembia pou mɔ kekpase atooro man dekpεḡ dokolon̄ yekeewɔ. Te agbelese dinaana ḡan ḡe dɔḡ εpo dɔɔ nε, ḡe man kekpase atooro man dekpεḡ dokolon̄ wɔlεεwɔ pou.

¹⁰ Keḡte Wurubuarε kpilale batoorote ḡon mɔ wola ɔ kaberē. ɔ kawola ke nε, te kyolobii dinaa ḡon ɔ ne kpaa ḡgba boalan̄ na daakpee nε, leewɔ adido kaa yala booner̄ na lon̄se ḡan ne puu lee tεεle man nε kekpase atooro man dekpεḡ dokolon̄ man wɔlεε ḡa pou. ¹¹ Kyolobii ḡonan̄ ye le yεna ḡaḡte. Mena dɔɔ lon̄se ḡan pou kekpase atooro man dekpεḡ dokolon̄ yεε ḡaḡ, te balan̄ ban̄ pou bɔɔ nyɔɔ lon̄ kenan̄ nε, be man burum yekeewɔ lee ke ḡaḡ keḡ dɔɔ.

¹² Kenan̄ wole te Wurubuarε kpilale banaarate ḡon mɔ wola ɔ kaberē. ɔ kawola ke nε, te weese kekpase atooro man dekpεḡ, na gyaalan̄ kekpase atooro man dekpεḡ, na kyolobiise kekpase atooro man dekpεḡ pou gyoo ditiḡtεε tuum. Wee dibiliḡ mɔ kekpase atooro man dekpεḡ dokolon̄ te nyiḡ keḡmaḡee korakora ya. Mena mɔ te be kpala nelim man akpeḡ atooro na, ke man dekpεḡ dokolon̄ mɔ te nyiḡ keḡmaḡee ya.

¹³ Me ka seḡ mεε kεε nε, te me naa otoloku ḡolo na ɔ ne furufu adido adido. Keḡte me nyiiwɔ ɔ ne yako keḡkeḡ nyiaa, “Balan̄ ban̄ baa kyaa tεεle kei dɔɔ kelii deban̄ keḡ Wurubuarε kpilala batooro akan̄ ban̄ baa wola be kaberēse nε, baa laako bola bola!”

9

¹ Kenan̄ wole te Wurubuarε kpilale banon̄te ḡon mɔ wola ɔ kaberē keḡ. ɔ kawola ke nε, te me naa kyolobii

ηλο kuluwɔ lee adido kaa yala tɛɛle man. Botɔɔ te Wurubuarɛ moo safowaa keη bɛɛ mo toro disim keη tɔɛ bɔɔ kyilimkyilim keη ke taη ɔto ya nɛ fa kyolobii ηon. ² ɔ ka toro bɔɔ keη nɔɔ nɛ, nyɔɔse leewɔ ke man ηgba mena keη nyɔɔse na lee boalanη degyapaa man nɛ. Te nyɔɔse keη yela weese na ηɔma pou biriwɔ tuum. ³ Kerηte akpataana leewɔ nyɔɔse ηan man kaa yala tɛɛle dɔɔ. Te be faa wɔ donη keη baa mo tɔ balanη ηgba kanase nɛ. ⁴ Be yako wɔ nyi be na wɔlɛɛ tɛɛle kei dɔɔ ηalese na daase na abɔɔ ηan ne tuu tɛɛle dɔɔ nɛ ya. Mɔna baa naase balanη banη Wurubuarɛ ta do wɔ nso be tirinɔɔse dɔɔ ya nɛ diyem. ⁵ Ba te fa wɔ donη nyi baa ko balanη benanη ya. Mɔna be faa wɔ donη bo nyi baa mo naase wɔ diyem gyaalanηna banonη. Te diyem keη bɔɔ naa nɛ, wee wɔ ηgba kana tɔɔ na walanη nɛ. ⁶ Mena weeya ηenanη man nɛ, balanη baa gyae yeη nyi baa yeη mɔ bɔɔ gyae baa yeη ya. Baa gyae nyi yeη de kaa mo wɔ, mɔna yeη be gyae waa benaa wɔ ya.

⁷ Mena akpataana benanη yɛɛ ηgba dɛɛkyɔηse banη bɔɔ desina wɔ baa mo gyu yoo nɛ. Abɔɔ ηaale gyakaa ba nyeeya dɔɔ ηgba kotɔtɔɔse ηan bɔɔ mo kɔba yayam yɛɛ ηa nɛ, te be siagbɛɛ mɔ yɛɛ ηgba denibalanη nɛ. ⁸ Ba wose wona yɛɛ ηgba ala nyeenyɔɔse nɛ, te be kela mɔ yɛɛ ηgba dinaate kela nɛ. ⁹ Na abɔɔ ηaale mataa be konɔɔse dɔɔ, ηgba nyeela pampasanη ηan yoonɔɔtɛna na mo gyee be konɔɔ nɛ. Te be beηkelɛɛ mɔ ne yɛɛ yeesa ηgba dɛɛkyɔηse burum ne tuu na be kɔtase bee gyu yoo nɛ. ¹⁰ Na be dana gyunηse ηan ne tɔ balanη ηgba kanase nɛ. Te donη keη baa mo naase balanη diyem gyaalanηna banonη nɛ, doo bo be gyunηse ηenanη man. ¹¹ Be gyoo ηon ɔ ne kɛɛ be dɔɔ yeηna ɔbɔnsam kpilale ηon ɔ ne kɛɛ bɔɔ kyilimkyilim keη ke taη ɔto ya nɛ dɔɔ nɛ. Gyudatenana dei man na bɛɛ baake e nyi Abadɔn, te Girikitena dei man na bɛɛ baake e nyi Apoliyɔn keη nawolo nyi Abɔɔwɔlɛɛre.

¹² Kayeyεε gyanḡbate keḡ kaalanja laa nε. Ala mo doḡ ḡbεε ne koḡ.

¹³ Keḡte Wurubuarε kpilale loorote ḡon mo wola o kabere. O kawola ke nε, te me nyii woya ḡaale leewo Wurubuarε kedeesa boe keḡ boo mo koḡba yayam yeε ke te ka seḡεε Wurubuarε siaman nε, ka yenaase anaara ḡan man. ¹⁴ Woya ḡenanḡ yako Wurubuarε kpilale loorote ḡon o dana kabere keḡ nε nyiaa, “Tina oḡonsam kpilala banaara baḡ boo bake wo do boo dinaa Efurate man nε yela.” ¹⁵ Mena doo be tinaa wo yela. Na Wurubuarε te desina wo see fa mena debaḡ kei, na mena wee kei na mena gyaalan kei na mena kulutoo kei, nyi baa koe tεεle kei doo balan kekpase atooro man dekeḡ dokolonḡ. ¹⁶ Keḡte ba wola maḡ balan baḡ be kyaa deεkyoḡse baḡ doo nε be yaanoole. Na be yaanoole yeε kakroḡ kakroḡse soḡonoḡse ala (200,000,000). ¹⁷ Deεkyoḡse na balan baḡ be kyaa be doo te moo naa wo ḡḡba dosεε man nε, be dinoo yaa mee gyae maa wola ḡon nε. Nyeela pampasan ḡan balan baḡ be kyaa deεkyoḡse baḡ doo ba mo gyee be konoose nε, ḡe ḡaale yasεε ḡḡba boalan nε, te ḡaale mo birεε yuu te ḡaale mo yeε kegyim nuḡ ḡḡba kpatakpele nε. Deεkyoḡse baḡ nyeeya yeε ḡḡba dinaate nyee nε. Na boalan na nyoose na kpatakpele na lee be nooḡse man. ¹⁸ Boalan na nyooḡse na kpatakpele ḡan ba lee be nooḡse man nε, ḡan yeḡna kayeyεε nombia ḡan ba ko tεεle kei doo balan kekpase atooro man dekeḡ dokolonḡ nε. ¹⁹ Deεkyoḡse baḡ doḡ keḡ beε mo koe balan nε doe be nooḡse na be gyunḡse man. Be gyunḡse yeε ḡḡba doma nε, te ḡe dana nyeeya ḡan beε mo gooli balanḡ.

²⁰ Balan baḡ boo kaa tεεle kei doo keḡ be ta yem lee mena kayeyεε nombia keḡna man ya nε, te tina be nombiakumεε keyεε yela ya. Ba te kyεεkee ba agyuerḡ na baa tina aboo ḡan baḡ ḡbagba ba mo be nyiḡmaase yeε

ɲa nɛ kasom yela ya. Be te tina felin̄kumɛɛ na bɛɛnɛɲ ɲan ban̄ gbagba ba mo kɔba yayam yaa kɔba wolom yaa nyeela yaa boya yaa daase yɛɛ ɲa nɛ kasom yela ya. Mɔna mena bɛɛnɛɲ kɛwɔ bɛɛ naa ya, te ɲe bee nyii dei ya te ɲe bɛɛ tɛɛ mɔ ya. ²¹ Mena ke mɔ te ba te kyɛɛkee ba agyuer̄ na baa tina balan̄ kakoe, na ɲmeeser̄ nombia na kafon̄ nombia na ɲmɛɛler̄ nombia yela ya.

10

*Wurubuar*ɛ kpilale ɲon ɔ dana tɔnebii keɲ bɔɔ bɔ ke nɛ

¹ Kei wɔle nɛ, ma besewɔ naa Wurubuarɛ kpilale don̄te ɲolo bela na ɔ ta lee adido ɔ ne kɔɲ. Na debun̄ta te kilisi ɔ wose gyan̄ee ɲgba kegba te ɔ doona nɛ, te kolo mɔ te kilisi ɔ nyee gyan̄ee ɲgba okyimaale nɛ. ɔ siagbɛɛ ne ɲalakee ɲgba weese nɛ, te ɔ nawɔɔ mɔ yɛɛ ɲgba daakpeese na boalan̄ seɲɛɛ la ne kpaɛ nɛ. ² Na ɔ dana tɔnebii daale keɲ bɔɔ gyuusuu ke nɛ ɔ nyin̄maa man. Keɲte ɔ moo ɔ dunolun̄ nae gyakaa ɛpo dɔɔ, na ɔ demena nae mɔ seɲɛɛ tɛɛle dɔɔ. ³ Keɲte ɔ fae yeesa keɲkeɲ ɲgba dinaate muusu la nɛ. ɔ ke fae yeesa keɲ nɛ, te ɔga faewɔ betabonyetooro. ⁴ ɔga ke fae betabonyetooro keɲ nɛ, nafɔ me gyaewɔ nyi maa ɲmarase kpene keɲ mɔɔ nyii lee ɔga kefae keɲ man nɛ see. Mɔna me nyii woya ɲaale lee adido keɲ ne yako man̄ nyiaa, “Kyan̄ nombia ɲan n be nyii nɛ do n nyee man. Na ɲmarase ɲa see ya.” ⁵ Botɔɔ te Wurubuarɛ kpilale ɲon mɔɔ naa ɔ seɲɛɛ keɲ ɔ nae daale gyakaa ɛpo dɔɔ, te ɔ nae daale mɔ seɲɛɛ tɛɛle dɔɔ nɛ gyinaa ɔ dunolun̄ nyin̄maa adido.

⁶ Keɲte ɔ kaɲa Wurubuarɛ ɲon ɔ kyaa kekpaakekpaɛ, te ɔ be yɛɛ adido na abɔɔ ɲan pou ɲe kyaa botɔɔ, na ateta na abɔɔ ɲan pou ɲe kyaa kɛbo, na ɛpo na abɔɔ ɲan pou ɲe doo ke man nɛ ntam. Ntam keɲ ɔ be kam nɛ yɛna

nyiaa, “Wurubuarε be gyae waa dɔɔ wɔle lee kpene keŋ ɔ ne gyae nyi waa yεε nε man ya. ⁷ Mɔna debaŋ keŋ Wurubuarε kpilale nyetoorote ŋon waa wola ɔ kabere keŋ nε, debaŋ kenaja te nombia aweeseŋ ŋan Wurubuarε be yako fa ɔ tewulεε baŋ be yεε wa akpenj kpenjgyɔɔrawɔ nε, gyae ke kɔŋ mena.”

⁸ Botɔɔ te woya ŋan mɔɔ nyii lee adido kaalaŋ nε besewɔ kolosi fa maŋ bela nyiaa, “Ta gyu ke lεε tɔnebi keŋ bɔɔ gyuuu ke nε lee Wurubuarε kpilale ŋon ɔ seŋεε te ɔ nae daale gyakaa εpo dɔɔ, te ɔ nae daale mɔ seŋεε tεεle man nε nyiŋmaa man.” ⁹ Mena dɔɔ me gyuuwɔ Wurubuarε kpilale ŋon gyaŋ nyi waa mo tɔnebi keŋ fa maŋ. Keŋte ɔ yako maŋ nyiaa, “Lεε ke na n ke tao ke. N ne tao ke nε, ke gyae ke yεε neŋ gyon n nɔɔman ŋgba teebɔɔ nε. Mɔna akpaa n lila ke na, ke gyae ke yεε ŋaŋ n tɔɔman.” ¹⁰ Botɔɔ te me lεε tɔnebi keŋ lee Wurubuarε kpilale ŋon nyiŋmaa man te ma moo ke tao. Me kεε tao ke nε, na ke dana gyon ŋgba teebɔɔ nε me nɔɔman. Mɔna ma ke tao ke mo lila nε, me tɔɔman pou yεε maŋ ŋaŋ bo. ¹¹ Ma ke tao ke taŋ nε te me nyii woya ŋaale yako maŋ nyiaa, “Kaboena nyi nya bese gyɔ Wurubuarε nombia ŋan ɔ be yako neŋ nε dekpɛŋkpeŋ fa balaŋ burum, na tεεlese na deise na gyoonerŋ ŋgba mena keŋ Wurubuarε ba lese wola neŋ nε.”

11

Wurubuarε adansεεtena bala baŋ

¹ Keŋa wɔle nε, te ŋolo faa maŋ gbutu keŋ ke yεε ŋgba daŋ keŋ bεε mo maa kolo nε. Keŋte ɔ yako maŋ nyiaa, “Koro gyu ke maa Wurubuarε ɔsom deni dinaa keŋ na Wurubuarε kedeesa boe keŋ, na n ke kala balaŋ baŋ pou bεε som Wurubuarε botɔɔ nε. ² Mɔna na maa tεεle keŋ ke doo Wurubuarε ɔsom deni dinaa keŋ

yenaase nE ya, nawolo nyi be ta mo botɔɔ fa balan ban ba te yEE Gyudatenawɔ ya nE. Ban ne gyaе la baa di doŋ Gyerusalem donɔɔ keŋ dɔɔ gyaalan na sɔŋola na ala. ³ Te maa kpila ma adanseEtena bala, na baa do lia abɔɔ kɔŋ kaa kolosi me nombia ŋan mɔɔ lese wola wɔ nE gyaalan na sɔŋola na ala.”

⁴ AdanseEtena bala ban yE na oliifi daase ala na kanease daase ala ŋan seŋEE Wurubuae ŋon ɔ yEE tEEle kei pou Gbergyoo e nE siaman nE. ⁵ Akpaa ŋolo de kɔŋ nyi ɔ kaa yEE mena Wurubuae akpenkpengyɔɔra bala kEwɔ nombiikum daale nE, boalan na lee be nɔɔse man kaa ko be kɔlala benaŋ. Te walaŋ kamaE ŋon ɔ ne gyaе nyi waa yEE wɔ kolo kum daale na, mena gbEE kenan man te bEE mo ko ɔtenate. ⁶ Mena Wurubuae akpenkpengyɔɔra bala kEwɔ dana doŋ, keŋ baa tale tɔ gbEE nyi deban kamaE keŋ baa kolosi Wurubuae nombia na ɔga na ŋEE ya. Be dana doŋ keŋ baa tale yela loŋse pou ka bese fatabo, te baa tale yela kayeyEE kamaE mɔ ke yala tEEle kei dɔɔ deban kamaE keŋ bEE gyaе.

⁷ Akpaa Wurubuae akpenkpengyɔɔra bala ban de kolosi be nombia ŋan taŋ nE, wonembukum ŋon ɔ ne kyaa lee bɔɔ kyilimkyilim keŋ ka be taŋ ɔto ya man nE, waa kaa yokii na wɔ na waa di be dɔɔ na waa koe wɔ. ⁸ Te baa tina ba woya yela donɔɔ dinaa keŋ abɔntere man. Mena donɔɔ kei man te be gyɔɔ be Gbergyoo sakaa ɔpanɔan dɔɔ ko. Balan ta do mena donɔɔ kenan ye le nyi Sodom yaa Igyipite. ⁹ Balan baa lee donɔɔse kpookpoo, na deise kpookpoo na tEElese kpookpoo man kɔŋ kaa kEE woya benan weeya atooro na yaale. Mɔna balan baa bEE nyi be na wuu wɔ ya. ¹⁰ Ba yeŋ gyaе ke yEE tEEle kei dɔɔ balan gyon. Baa di wee kenan ŋgba ba wee dinaa daale nE, na baa kyEE dɔŋa abɔɔ. Nawolo nyi Wurubuae

akperjkenjgyɔɔra bala kɛwɔ naase balan diyem nideli tɛɛle kei dɔɔ.

¹¹ Mɔna weeya atooro na yaale kei wɔle nɛ, Wurubuarɛ yela ɔ weesɛɛ kaa gyoo be man te be fojawɔ koro kyaa. Kei yela gyakolonj gyoo balan banj pou bɔɔ naa wɔ nɛ nideli. ¹² Botɔɔ te Wurubuarɛ kpilala bala banj nyii woya ŋaale kolosiwɔ na wɔ kenkenj lee adido nyiaa, “ɛ gyeŋ kɔŋ adido kɛbo.” Kenjete ba moowɔ ŋɔma man gyeŋ gyu adido, na be kɔlala banj seŋɛɛ bɛɛ kɛɛ wɔ. ¹³ Mena debaranj kenan man nɛ, tɛɛle wosiwɔ nideli kenj nyi donɔɔ dinaa kenj kekpase kufu man dekpɛŋ dokolonj yeɛɛwɔ. Tɛɛle kewosi kenan mɔ koo balan kakponjse nyetooro (7,000). Te gyakolonj gyoo balan akanj banj be ta yem ya nɛ, te ba lese Wurubuarɛ ŋon ɔ kyaa adido nɛ ye. ¹⁴ Kayeyɛɛ nombia ŋan alate kaalanj laa, te atoorote mɔ ne kɔŋ.

Be kawola kabɛɛ nyetoorote kenj

¹⁵ Kenjete Wurubuarɛ kpilale nyetoorote ŋon wola ɔ kabɛɛ. ɔ kawola ke nɛ, te me nyii woya ŋaale lee adido kenjkenj nyiaa,

“Nɛnɛɛ tɛɛle kei dɔɔ gyoori
 ta bese de Gbenjgyoo Wurubuarɛ
 na ɔ bu nyeelɛɛre ŋon wui,
 te de Gbenjgyoo Wurubuarɛ
 ne gyaɛ la waa di gyoori kekpaakekpaa.”

¹⁶ Kenjete kegyiise sao banaara banj be kyaa be gyooro gbɛɛɛ dɔɔ Wurubuarɛ siaman nɛ, korowɔ bunji som Wurubuarɛ. ¹⁷ Te be yakowɔ nyiaa,

“De Gbenjgyoo Wurubuarɛ donj pou Gbenjgyoo,
 nyanj kyaa la kaalanj te nyanj sɛɛ la n kyaa.
 Dɛɛ do neŋ nɔɔ nawolo nyi
 n ta mo n donj kenj ka dokoso be kyaa ya nɛ,
 n ne di gyoori tɛɛle kei dɔɔ.”

¹⁸ Balan̄ ban̄ bɔɔ gyen̄ neȳ ya n̄E ta gyen̄ ban̄ n̄ dɔɔ,
 mɔna n̄E n̄E te kaboena nyi nya lese n̄ ban̄ wola.
 Deban̄ te lii keŋ nyan̄ ke di balan̄ ban̄ bɔɔ yekee n̄E
 nombia,
 na n̄ ke tɔ n̄ tewul̄E akpen̄kpen̄gyɔɔra
 na n̄ balan̄ ban̄ pou b̄E som neȳ n̄E kom.
 N ke tɔ balan̄ ban̄ bee yee neȳ n̄E,
 na balan̄ ban̄ be dana yele,
 na balan̄ yakaa nyiban̄ pou kom.
 Te deban̄ te lii keŋ nyan̄ ke wɔl̄E balan̄ ban̄ pou
 b̄E wɔl̄E t̄E le kei n̄E.”

¹⁹ Botɔɔ te be kyan̄a Wurubuar̄E ɔsom deni dinaa keŋ
 ke kyaa adido n̄E toro, te me naa Nɔɔkebakesee Adakaa
 keŋ. Keŋte ɔga ŋmaalewɔ te ɔ faewɔ, te t̄E le wosiwɔ te
 akpeleŋkpeleŋbia dinaana yalawɔ.

12

Alo fulute ŋolo na wonembukum dekpatakpere ŋolo wose man nombia

¹ Keŋa wole te gyakolon̄ nombia ŋaale lese ŋa wose
 wola lee adido bela. Me naa alo ŋolo na weese kilis̄E na
 e ŋgba keŋ te ɔ doona n̄E, te gyaalan̄ mɔ doo ɔ nawɔɔ
 t̄E. Na ɔ wuuna gyooro kotɔɔ keŋ kyolobiise kufu ala
 mataa na ke. ² Na alo ŋonan̄ dana fulu keŋ ɔ na doŋee, te
 weeleŋ keŋ dɔɔ ɔ ne fae yeesa.

³ Keŋte ma besewɔ naa gyakolon̄ nombia ŋaale lee
 adido bela. Me naa wonembukum yayam dekpatakpere
 ŋolo na ɔ ȳE ŋgba lan̄an̄ n̄E, na ɔ dana nyeeya nyetooro
 na woo kufu. Na gyooro kotɔɔse nyetooro gyakaa ɔ
 nyeeya ŋan̄ dɔɔ. ⁴ Akpaa n̄ kpala kyolobiise man akpen̄
 atooro na, wonembu ŋon̄ moo ɔ gyuŋ gberaa ŋe man
 dekpen̄ dokolon̄ lɔ t̄E le man. Na wonembu ŋonan̄ seŋE
 alo ŋon̄ ɔ na doŋee n̄E siaman, nyi akpaa ɔ lola ɔ bu ŋon̄

na waa mo e lila debokenaŋ man. ⁵ Botɔɔ te alo ŋon lola bu baale ŋon waa di gyoori tɛɛle kei dɔɔ balan pou dɔɔ, keŋ ɔ be gyaе waa wii be waranase ya nɛ. ɔ ka lola bu ŋon pɛ, te be kaa too e lɛo lee ɔ naa ŋon nyinmaa man mo e gyu kefa Wurubuarɛ ŋon ɔ kyaa ɔ gyooro gbeli dɔɔ nɛ. ⁶ Keŋte alo ŋon yeuɔ ka gyoo kefula man, botɔɔ keŋ Wurubuarɛ be desina see e nyi baa kɛɛ ɔ dɔɔ gyaalanŋa sɔŋola na ala.

⁷ Keŋte yoo yalawɔ adido botɔɔ. Wurubuarɛ kpilale kegyia Maekɛle na ɔ tewulɛɛ yoowɔ na wonembukum dekpatakpere ŋon na ɔ tewulɛɛ. ⁸ Mɔna wonembukum ŋon na ɔ tewulɛɛ te yɛɛ doŋ ya, mena dɔɔ be te nyin dasenjae adido botɔɔ ya. ⁹ Keŋte be gegi wonembukum ŋon lee adido botɔɔ. ŋon yɛna benen benen dom ŋon bɛɛ baake e nyi yele wɔlɛɛre yaa ɔbɔnsam, ŋon ɔ na beo balan pou tɛɛle kei dɔɔ nɛ. Te be fuŋa ŋon na ɔ tewulɛɛ ban pou lee adido kaalo tɛɛle man.

¹⁰ Botɔɔ te me nyii woya ŋaale adido ne yako keŋken nyiaa,

“Nɛnɛɛ deban keŋ Wurubuarɛ
waa lɛɛ ɔ balan nyee nɛ te lii.

Wurubuarɛ ta lese ɔ doŋ na ɔ gyoori debɔɔ,
te Kristo nyeeɛɛre ŋon mɔ ta lese wola nyi
ɔ dana doŋ tɛɛle kei balan pou dɔɔ.

Nawolo nyi be te fuŋ ɔbɔnsam ŋon
ɔ na mo nombiakumɛɛ gyakaa Kristotena dɔɔ
Wurubuarɛ siaman nelim na ka weese nɛ ke lo tɛɛle
man.

¹¹ Nambu ŋon ɔ ba mo ɔ wose fa kedeesa nɛ fatabo,
na anokoare nombia ŋan bɔɔ kolosi nɛ,
ŋan te ba moowɔ di ɔbɔnsam dɔɔ.

Be te wii ban gbagba nyeedoŋ ya,
mɔna ba moo ba wose fa yeŋ lee ba kelɛɛdi dɔɔ.

¹² Mena dɔɔ ɛmɛɛ baŋ pou ɛ kyaa Wurubuarɛ man nɛ,
ɛ yela ke yɛɛ ŋon gyon.

Mɔ ɛmɛɛ baŋ pou ɛ kyaa tɛɛle kei dɔɔ
na ɛpo man nɛ ɛ laako,
nawolo nyi ɔbɔnsam ta mo baŋ tisi
lee Wurubuarɛ man kɔŋ ɛ gyar.

ɔ ta mo baŋ tisi kɔŋ,
nawolo nyi ɔ gyeŋ nyi ɔ weeya ŋan
be kaa tɛɛle kei dɔɔ nɛ ta boo ya!”

¹³ Debaŋ keŋ wonembukum ŋon be naa nyi be te fuŋ e
lee Wurubuarɛ man kaa lɔ tɛɛle man nɛ, te ɔ korowɔ
ɔ ne gegi alo ŋon ɔ ba lola bu baale ŋon nɛ. ¹⁴ Mɔna
Wurubuarɛ faa alo ŋon otoloku dinaa ŋolo beŋkeɛɛ ala,
na waa nyiŋ tale mo furufu yela wonembukum ŋon gyu
kefula man, botɔɔ keŋ bɔɔ desina see e nyi baa kɛɛ
ɔ dɔɔ kulutooneŋ atoro na yale nɛ, na wonembukum
ŋon be nyiŋ gbɛɛ ke yɛɛ e kolo botɔɔ ya. ¹⁵ Botɔɔ
te wonembukum ŋon puu loŋ lee ɔ nɔɔman ŋgba boo
kakupela nɛ, na ke gyɔ alo ŋon laŋ. ¹⁶ Mɔna tɛɛle kyɔɔ alo
ŋon. Tɛɛle bɛɛwɔ te ke nyɔɔ loŋ keŋ pou wonembukum
ŋon be puu lee ɔ nɔɔman nɛ. ¹⁷ Mena dɔɔ wonembukum
ŋon gyeŋa baŋ alo ŋon dɔɔ, te ɔ laŋawɔ yela e nyi ɔ kaa
yoo na ɔ bia akaŋ baŋ. Alo ŋonaŋ bia benaŋ yɛna balaŋ
baŋ pou bee di Wurubuarɛ nombia ŋan dɔɔ, te bee di
Kristo wose man adanseɛ nɛ. Keŋte wonembukum ŋon
gyuuwɔ ka seŋ ɛpo nɔɔman.

13

Wonembukum ŋon ɔ ba lee ɛpo man nɛ

¹ Botɔɔ te me naa wonembukum ŋolo na ɔ ta lee
ɛpo man ɔ ne kɔŋ. Na ɔ dana woo kufu na nyeeya
nyetooro, te gyooro kotɔɔɔse wuɛ woo ŋan pou dɔɔ. Te
be ŋmarase mmusuo nombia ŋaale gyakaa nyee kamaɛ

dɔɔ. ² Wonembukum ñon mɔɔ naa nɛ yɛɛ ñgba mokɔɔte nɛ. ɔ dana gelase ñgba ɔsakuru nɛ, te ɔ nɔɔ mɔ yɛɛ ñgba dinaate nɛ. Keñte wonembukum gyañgbate ñon moo ɔ doŋ na ɔ gyoorobiiri na ɔ kegyiiri ñan pou ɔ dana nɛ fa wonembukum kei. ³ Gyam dinaa daale kyaawɔ kyaawonembukum ñon nyee keŋ daale dɔɔ keŋ nafɔ ke gyae ke tale ko e, mɔna gyam kenan ta yem. Wonembukum ñonan nombia dana gyakolon, mena dɔɔ tɛɛle kei dɔɔ balan pou sila e. ⁴ Balan burum som wonembukum dekpatakpere ñon, nawolo nyi na ɔ ta mo ɔ doŋ fa wonembukum kei. Ba som wonembukum kei te be kelɛɛ e nyiaa, “Amɔte kya la ñgba wonembukum kei nɛ, te amɔte mɔ ne gyae la waa tale yoo na e?”

⁵ Keñte be feefuwɔ do wonembukum ñon nyi waa yɛɛ kegyira nombia, na waa kolosi mmusuo nombia tia Wurubuarɛ. Te be faa e doŋ nyi waa mo di tɛɛle kei dɔɔ gyaalan na sɔŋola na ala. ⁶ Te wonembukum ñon gyuusu ɔ nɔɔ kolosi mmusuo nombia tia Wurubuarɛ wɔɔɛ ɔ yele, na ɔ deni dinaa keŋ na ban pou be kya Wurubuarɛ man nɛ. ⁷ Keñte ba besewɔ fa e doŋ nyi waa mo yoo na Wurubuarɛ balan ban na waa di be dɔɔ. Te be faa e doŋ bela nyi waa mo di akpañalanse, na tɛɛle kei dɔɔ balan na deise na loŋtoro kamaɛ balan dɔɔ. ⁸ Tɛɛle kei dɔɔ balan burum baa som wonembukum kei. Mena balan kɛwɔ yɛna balan ban ba te ñmarase ba yela do nyeedoŋ tɔne keŋ man ya nɛ. Nyeedoŋ tɔne kenan yɛɛ Nambu ñon ɔ ba mo ɔ wose fa kedeesa leenan tɛɛle kei kewalan nɛ wui. ⁹ Walaŋ ñon ɔ dana deñele anenyiñ dei nɛ, waa see deñele na waa tei. ¹⁰ Akpaa yɛɛ nyi baa kyan ñolo yoo man na, yoo man te baa tan kyan e.

Te akpaa yɛɛ nyi ñolo waa yeŋ sila nɔɔman na,
sila nɔɔman te waa tan yeŋ.

“Kei nawolo baa nyi,

kaboena nyi Wurubuarε balaj baa nyiη konɔɔ na baa seη keηkeη ba keλεεdi man.”

Wonembukum ηon ɔ be bεε lee tεεle man nε

¹¹ Botɔɔ te ma besewɔ naa wonembukum ηolo te bεε lee tεεle man bela. Na ɔ dana woo ala ηgba nam nε, mɔna ɔ kekolosi yεε ηgba wonembukum dekpatakpere ηon nε.

¹² Doη keη wonembukum gyanɔgbate ηon dana nε, keη te balate kei mɔ dana ɔ ne yεε ɔ tom ɔ dɔɔ ηon yele man. Te ɔ yela tεεle kei dɔɔ balaj pou som wonembukum gyanɔgbate ηon ɔ dana gyanɔtare dinaa ɔ nyeeman nε.

¹³ Wonembukum kei mɔ yεε gyakoloη nombia dinaana. ɔ yela boalan gba koraj leewɔ adido kɔη kaa yala tεεle man te balaj pou naawɔ. ¹⁴ Lee gyakoloη nombia ηan ɔ be yεε wonembukum gyanɔgbate ηon yele man nε dɔɔ, ɔ talewɔ beo tεεle kei dɔɔ balaj pou. Te ɔ ηere wɔ te be maa bane ηgba wonembukum gyanɔgbate ηon, bɔɔ mo yoosila gooli e ɔ nyeeman yenη yenη te ɔ ta yem ya nε. ¹⁵ Be faa wonembukum balate kei doη nyi waa fa bane ηon bɔɔ maa ηgba wonembukum gyanɔgbate ηon nε nyeedoη na waa tale kolosi, na waa yela baa koe banη pou bɔɔ bεε nyi bɔɔ som bane ηonaj ya nε. ¹⁶ Te mena wonembukum kei besewɔ ηere walan kamase, balaj banη be dana yele na balaj yakaa nyibanη, na banη be dana kɔba na ayematena na gyoorobia na gbeηa pou yela ba doo wɔ nso be dunoluη nyiηmaase man na be tirinɔɔse dɔɔ. ¹⁷ Walan kamase ηon ɔ be dana wonembukum gyanɔgbate ηon nso keη ya nε, ɔtenate be dana gbεε nyi waa yɔɔ kolo yaa waa lεε kolo ya. Nso kei yεna wonembukum ηon yele, yaa ɔ yele keη nɔmba.

¹⁸ Walan ηon Wurubuarε be fa e nyansa nε, ηon waageη ne gyae la waa tale nyii nombii kei man. Walan ηon ɔ dana agyueη nε, ηon ne gyae la waa tale gyeη wonembukum

ηon nɔmba kei yaanɔɔle, nawolo nyi nɔmba kei yεε deniwalan ηolo yele ke. Nɔmba kenan yεna sɔηononjse looro na sɔηotooro na looro (666).

14

Nambu ηon na ɔ balan

¹ Kenan wɔle ma besewɔ gεεse kεε na, te me naa Nambu ηon ɔ ba mo ɔ wose fa kedeesa nε seηεε Siyɔn bula keη dɔɔ. Na balan kakponjse kufu bala akpeη kufu ala (144,000) seηεε Nambu ηonan gyan. Ba te ηmarase Nambu ηon yele na ɔ kya Wurubuarε yele gyakaa mena balan benan tirinɔɔse dɔɔ. ² Keηte me nyii woya ηaale lee adido ηgba boo wuu la waale ne lam nε, te ka besewɔ wii ηgba ɔga fae la nε. Woya ηan mɔɔ nyii nε, ηe yεε ηgba baale ne gyɔɔ na adoleεεse nε. ³ Mena balan kεwɔ seηawɔ Wurubuarε gyoooro gbeli keη, na wonise banaara ban na kegyiise ban siaman kpee nɔɔneη wɔle. Te ηolo te tale kasee nɔɔneη kenan kpu na balan kakponjse kufu bala akpeη kufu ala (144,000) ban Wurubuarε be tɔ ba nyeeman kom lεε wɔ lee tεεle kei dɔɔ nε ya. ⁴ Mena balan kεwɔ yεna balan ban bɔɔ tela ba wose nideli, keη ba te doo na ala yaa baala see korakora ya nε. Bee sila Nambu ηon gyu yenan kamasε keη ɔ ne gyu nε. Balan kεwɔ yεna balan ban Wurubuarε be tɔ ba nyee man kom lεε wɔ lee tεεle kei dɔɔ nε. Be ta mo wɔ fa Wurubuarε na ɔ Nambu ηon, ηgba mena keη walan na mo ɔ wɔɔman weenεε gyanηba nyinjan deesi fa Wurubuarε nε. ⁵ Be te di dekara see korakora ya, te nombiikum kamasε mɔ be mataa na wɔ ya.

Wurubuarε kpilala batooro ban

⁶ Kenan wɔle te ma besewɔ naa Wurubuarε kpilale ηolo na ɔ ne furufu felin man adido. Na ɔ dana Kristo

nombia kpaakpaa njan nje kyaa kekpaakekpaa nE waa kolosi fa deise, na akpanalanje na tEele kei dɔɔ balan pou. ⁷ Kenje ɔ kolosiwɔ kenken nyiaa, “E yee WurubuarE na E ka lese ɔ yele, nawolo nyi ɔ nombia kedi deban ken te lii. E som WurubuarE, nawolo nyi non yEena adido na ateta na epo na lonje pou.”

⁸ Botɔɔ te WurubuarE kpilale balate nolo mɔ konawɔ kaa yako nyiaa, “Babilon donɔɔ dinaa ken te yelee. ɔ te yale, nawolo nyi ɔ ta mo ɔ kafon nombia kyanee tEele kei dɔɔ balan pou. ɔ kafon kei yEE yaa ngba solon donje te ɔ moowɔ fa tEele kei dɔɔ balan te be nyɔɔwɔ deese nE.”

⁹ Kenje WurubuarE kpilale batorote nolo mɔ kaa yakowɔ kenken nyiaa, “Akpa nolo da som wonembukum non, yaa bane non bɔɔ maa ngba non nE, yaa ɔ sEE te ba do e nso ɔ nyinmaa man yaa ɔ tirinɔɔ dɔɔ nE, be gyae ke de fa e ya. ¹⁰ WurubuarE waa gyen ban onate dɔɔ na waa wɔn ɔ denjele nideli. Gyae ke yEE ngba WurubuarE gbagba moona solon donje do leenɔɔ ken nawolo nyi ɔ ta gyen ban nE man fa e. Mena walan nonan waa naa diyem nideli boalan ken ne kpa ngba ba moo kpatakpela bo do ke man nE WurubuarE kpilala na Nambu non siaman. ¹¹ Boalan ken man mena walan nonan waa yeyEE nE, ke nyɔɔse gyae ka gyen gyu adido kekpaakekpaa. Te balan ban bEE som wonembukum non, na bane non bɔɔ maa ngba wonembukum nonan nE, na ban pou bɔɔ do wɔ wonembukum nonan nso nE, bɔɔ gyae baa fEEfo korakora ya. Baa naa diyem nideli nelim na ka weese.” ¹² Mena dɔɔ kaboena nyi WurubuarE balan ban bee di WurubuarE mmaraase dɔɔ, te be silana Yesu anokoare man nE, baa nyin konɔɔ na baa se kenken gbEE kamase man. ¹³ Kenje me nyii woya njaale lee adido bela nyiaa, “Inmarase see nyiaa, ‘Balan ban pou baa yen de Gbengyoo yele man lee gyen wee kei ne gyu nE, ban

Kalesewola 14:14 36 Kalesewola 14:20

na nyeebam.’ ” Kenje WurubuarE felij ñon mo sEewo nyiaa, “Ayi, ke yEE ampan. Baa fEefo lee be kaale pou man, nawolo nyi be nombia ñan boo yEE nE ne gyae la ke sila wo.”

¹⁴ Ma besewo gEese kEE na, te me naa ñoma wolomEE ñaale. Te me naa ñolo kyaa ñoma ñenan doo ñgba “Deniwalañ” nE. O wuuna gyooro kototoo o nyee doo, te o dana sakawa keñ kEE bee banban nE o nyiñmaa man. ¹⁵ Kenje WurubuarE kpilale ñolo mo leewo WurubuarE osom deni dinaa keñ man adido koo, te o kolosiwo keñkeñ yako walañ ñon o kyaa ñoma ñan doo nE nyiaa, “Mo n sakawa keñ na n ke kEreE weeneE ñan. Nawolo nyi tEele kei doo weeneE ñan te yEE, te ña kekereE mo debañ te lii.” ¹⁶ Mena doo walañ ñon o kyaa ñoma ñan doo nE, funa o sakawa keñ kEreE aboo ñan pou ñoo yEE tEele doo nE.

¹⁷ Kenañ wole te WurubuarE kpilale ñolo mo besewo lee WurubuarE osom deni dinaa keñ man adido bela. Na ñon mo dana sakawa banban daale. ¹⁸ Kenje WurubuarE kpilale ñolo mo leewo botoo keñ bee deesi fa WurubuarE nE man koo. WurubuarE kpilale kei ne kEE na kedeesa boalañ keñ doo. Te o fae yeesa keñkeñ yako walañ ñon o dana sakawa banban keñ nyiaa, “Mo n sakawa keñ na n ke ko gerepo saase ñan pou ñoo yEE tEele kei doo nE lee ñe wonse ñan man.” ¹⁹ Mena doo WurubuarE kpilale ñon mo funa o sakawa keñ ko gerepo saase ñan pou lee ñe wonse man, te o funa ña do boo dinaa keñ man bEE ñmaase bia ñan lese ña loñ mo yEE soloñ nE. Mena boo kei señEE fa WurubuarE ban kum keñ. ²⁰ Kenje be sakatee gerepo bia ñan botoo ñmaase ña lese ña loñ donoo keñ nooman. Te loñ keñ ba lee ñe man nE bese fatabo te ñe lañawo ñgba boo nE. Fatabo kenañ kelañ doolon man gyae ke yEE ñgba maelese soñonoñse ala nE (200), te ke siilij mo gyae ke

yEE ɲgba nawɔɔtɔɔse anɔɲ nE.

15

WurubuarE kpilala ban be dana kayeyEE nombia nyetooro nE

¹ Kenan wɔle te ma besewɔ naa gyakolonɲ nombii dinaa daale WurubuarE man adido bela. Me naa WurubuarE kpilala nyetooro baale na be dana kayeyEE nombia nyetooro. KayeyEE nombia keɲa yEɲa WurubuarE balan denjele kewɔɲ ɔtomante keɲ. Nawolo nyi ɲa de kaa lam na, WurubuarE mɔ wɔe gyae ke fEE.

² Keɲte me naa kolo gyooro gbeli keɲ siaman ɲgba Eɲo lonɲ nE. Na ke yEE gelenjen te kEE ɲalakee ɲgba diiku nE, na boalanɲ mɔ kyakalEE ke man. Te me naa balan baale seɲEE Eɲo kenanɲ nɔɔman. Balanɲ benanɲ yEɲa balanɲ banɲ bɔɔ yoo di wonembukum ɲon na bane ɲon bɔɔ maa wonembukum ɲonanɲ dinɔɔ man, te ɔ nɔmba seɲEE fa ɔ yeke dɔɔ nE. Na be dana adoleEse ɲan WurubuarE be fa wɔ nE. ³ Na bee kpee WurubuarE tobaale Mosesi nɔɔneɲ, na Nambu ɲon nɔɔneɲ nyiaa,

“De Gbenɲyoo WurubuarE donɲ pou nyee,
n nombia ɲan n ne yEE nE yEE nombia dinaana ɲa,
te ɲe dana gyakolonɲ.

Nyanɲ yEɲa tEEle kei dɔɔ pou gyoo.

N nombia doo na ɲe gbEE,
te ɲe yEE anokoare mɔ.

⁴ De Gbenɲyoo,
amɔte kyaa la keɲ ɔ be gyae waa yee neɲ ya,
te amɔte mɔ be gyae la waa lese n yeke ya?
Nawolo nyi nyanɲ nyaagenɲ kooɲ
yEɲa walanɲ ɲon ayimEE be doo n man ya.
TEEle kei dɔɔ balanɲ pou baa kɔɲ
kaa buɲ neɲ na baa som neɲ.

Nawolo nyi n ta lese n nombia

ɲan ɲe doo na ɲe gbɛɛ nɛ debɔɔ.”

⁵ Kei wɔle te me kɛɛ adido na, te me naawɔ na Wurubuarɛ ɔsom deni dinaa tɔɔmante keɲ ne di adansɛɛ nyi Wurubuarɛ kyaa botɔɔ nɛ ta toro. ⁶ Botɔɔ te me naa Wurubuarɛ kpilala nyetooro baɲ be dana kayeyɛɛ nombia nyetooro ɲan nɛ, ta lee Wurubuarɛ ɔsom deni dinaa keɲ man. Ba doona akaraɛɛ kegbase wurikyim ɲan ɲɛɛ ɲalakee nɛ, te ba moo kɔba yayam abɔsɔɔse kraɲ karase be konɔɔse man. ⁷ Keɲte wonise banaara baɲ man ɲolo moo kɔba yayam nyefalɛɛ nyetooro fa Wurubuarɛ kpilala nyetooro baɲ. Abɔɔ ɲan doo nyefalɛɛ ɲan man nɛ, yɛɛ kayeyɛɛ kumɛɛ ɲan Wurubuarɛ ɲon ɔ kyaa kekpaakekpaa nɛ waa mo baɲ mo ɲa do tɛɛle kei dɔɔ balaɲ nɛ. ⁸ Botɔɔ te Wurubuarɛ gyoorobiiri na ɔ donɲ yela nyɔɔse kaa wulu Wurubuarɛ ɔsom deni dinaa keɲ man. Mena dɔɔ ɲolo te tale gyoo Wurubuarɛ ɔsom deni dinaa keɲ man ya, kelii debaɲ keɲ kayeyɛɛ nombia nyetooro ɲan Wurubuarɛ ba mo fa ɔ kpilala nyetooro baɲ nɛ taɲawɔ.

16

¹ Keɲte me nyii woya ɲaale Wurubuarɛ ɔsom deni dinaa keɲ man ne yako Wurubuarɛ kpilala nyetooro baɲ keɲkeɲ nyiaa, “ɛ gyu ke kyɛɛkeɛ Wurubuarɛ baɲ kumɛɛ ɲan ɲe doo ɛ nyefalɛɛ nyetooro ɲan man nɛ woli tɛɛle dɔɔ.”

² Botɔɔ te Wurubuarɛ kpilale gyanɲbate ɲon gyuuwɔ ke kyɛɛkeɛ kpene keɲ doo ɔ nyefale keɲ man nɛ woli tɛɛle dɔɔ. ɔ ke kyɛɛkeɛ ke woli tɛɛle dɔɔ pɛ, te gyamɛɛ kumɛɛ ɲaale kaa gyɔɔ balaɲ baɲ pou bɔɔ do wɔ wonembukum ɲon nso, te bɛɛ som bane ɲon bɔɔ maa wonembukum ɲonaɲ dinɔɔ man nɛ.

³ Kenan̄ wɔle te Wurubuarɛ kpilale balate ɲon mɔ kyɛɛkee kpene keɲ doo ɔ nyefale keɲ man nɛ do ɛpo man. Botɔɔ te ɛpo loɲ keɲ kyɛɛkeewɔ yɛɛ ɲgba walaɲ deyeɲe fatabo nɛ, te wonembu kamaɛ ɲon ɔ doo ɛpo man nɛ yeɲawɔ.

⁴ Keɲte Wurubuarɛ kpilale batoorote ɲon mɔ kyɛɛkee kpene keɲ doo ɔ nyefale man nɛ do booneɲ na loɲse man, te ɲe popou bese fatabose. ⁵ Botɔɔ te me nyii Wurubuarɛ kpilale ɲon ɔ ne kɛɛ loɲse ɲan dɔɔ nɛ yakowɔ nyiaa, “Nyaa yɛna Wurubuarɛ ɲon n wulaa n kyaa lee kewalaɲ keɲ,
te nyaa yɛna Wurubuarɛ ɲon n kyaa debaaɲ kei.
Nyaa yɛna Wurubuarɛ ɲon ayimɛɛ kamaɛ be doo n man ya.

Te n deɲele kewɔɲ keɲ n ne wɔɲ balaɲ nɛ,
doo na ke gbɛɛ.

⁶ Nawolo nyi ba koe n balaɲ
na nya akpen̄kpen̄gyɔɔra baɲ.

Mena dɔɔ te n moo fatabo fa wɔ nyi baa nyɔɔ,
ɲgba mena keɲ kaboena wɔ nɛ.”

⁷ Keɲte me nyii ɲolo kolosiwɔ lee botɔɔ keɲ bee deesi nɛ nyiaa,

“Ampaaɲ, de Gben̄gyoo Wurubuarɛ doɲ pou nyee,
n nombia kedi yɛɛ anokoare te ke doo na ke gbɛɛ.”

⁸ Kenan̄ wɔle te Wurubuarɛ kpilale banaarate ɲon mɔ kyɛɛkee kpene keɲ doo ɔ nyefale keɲ man nɛ woli weese dɔɔ. Te be faa weese doɲ nyi waa nyakee balaɲ ɲgba boalaɲ nɛ. ⁹ Mena dɔɔ weese ɲon nyakee balaɲ baɲ nideli, te be falaa Wurubuarɛ ɲon ɔ dana doɲ mena kayeyɛɛ nombia ɲan dɔɔ nɛ yele. Mɔna be bɛɛ ba te kyɛɛkee ba agyueɲ na baa tina be nombiakumɛɛ keyɛɛ yela, na baa lese Wurubuarɛ yele ya.

¹⁰ Kenṭe Wurubuarɛ kpilale banonṭe ḡon mɔ kyɛɛkee kpene keṅ doo ɔ nyefale keṅ man nɛ woli wonembukum ḡon gyooro gbeli keṅ dɔɔ. Botɔɔ te ditinṭɛɛ gyoo wonembukum ḡon gyoori keṅ pou. Kayeyɛɛ keṅ be kɔṅ balan dɔɔ nɛ, yela be nyii weelerṅ nideli te be tao be kela.

¹¹ Be gyameɛ ḡan bɔɔ nyim na weelerṅ keṅ bɔɔ nyii nɛ, yela be falaa Wurubuarɛ ḡon ɔ kyaa adido nɛ. Mɔna be bɛɛ ba te kyɛɛkee ba agyuerṅ na baa tina be nombiakumɛɛ keyɛɛ yela, na baa kɔṅ ɔ gyan ya.

¹² Kenṭe Wurubuarɛ kpilale loorote ḡon mɔ kyɛɛkee kpene keṅ doo ɔ nyefale keṅ man nɛ, do boo dinaa keṅ bɛɛ baake ke nyi Efurate nɛ man. Te lon keṅ pou yoowɔ, na gbɛɛ ke doo fa gyooneṅ ban baa lee weese dɛɛlee man kɔṅ nɛ. ¹³ Botɔɔ te me naa felinṅkumɛɛ atooro ḡaale na ḡe yɛɛ ḡgba penlase nɛ. ḡa lee wonembukum dekpatakperɛ ḡon na wonembukum gyanḡbate ḡon, na wonembukum balate dekarate ḡon nɔɔse man. ¹⁴ Mena felinṅkumɛɛ kɛwɔ yɛɛ ɔbɔnsam tewulɛɛwɔ, te be dana don keṅ bɛɛ tale yɛɛ gyakolonṅ nombia dinaana. Be don tɛɛle kei gyooneṅ pou dɔɔ bee yilaa wɔ, na be kaa yoo na Wurubuarɛ donṭe ḡon ɔ wee dinaa keṅ man.

¹⁵ De Gbenḡyoo kpa nyiaa, “ɛ tɔɔse nyi maa kɔṅ kaa futaa ḡon bo ḡgba ḡmɛɛlate nɛ! Mena dɔɔ walan kamasɛ ḡon waa kyaa gyee keṅ ɔ be wolee ɔ wose ya, te waa desina ɔ wose keṅ ɔ be tɛɛ ditinṭeli na desɛṅ balan man mena wee kenan ya nɛ, ḡon na nyeebam.”

¹⁶ Kenṭe felinṅkumɛɛ ḡan yilaa gyooneṅ ban, te be gyuuwɔ keḡyanṅee botɔɔ keṅ bɛɛ baake ke Gyudatena dei man nyi Amagedɔn nɛ.

¹⁷ Kenan wɔle te Wurubuarɛ kpilale nyetoorote ḡon mɔ kyɛɛkee kpene keṅ doo ɔ nyefale keṅ man nɛ woli felinṅ man. Botɔɔ te me nyii yeesa keṅkeṅ ḡaale lee gyooro gbeli keṅ ke doo Wurubuarɛ ɔsom deni dinaa

keŋ man nɛ nyiaa, “Nɛnɛɛ dɔɔ te taŋ!” ¹⁸ Kei wɔle te ɔga ŋmaalewɔ agbaatee agbaatee, te ɔ faewɔ agbaatee agbaatee, te tɛɛle wosiwɔ nideli. Leenaŋ debaŋ keŋ balaŋ be kyaa tɛɛle kei dɔɔ pou nɛ, tɛɛle te wosi ta mena see ya. ¹⁹ Keŋte donɔɔ dinaa keŋ kpasewɔ akpeŋ atooro, te donɔɔse dinaana ŋan pou ŋe kyaa tɛɛle kei dɔɔ nɛ yɛɛɛwɔ. Te Wurubuarɛ tɔɔse nombiakumɛɛ ŋan Babilɔntena be yɛɛ nɛ, mena dɔɔ ɔ gyeŋa baŋ kum do wɔ nideli ŋgba mena keŋ kaboena nɛ. ²⁰ Te donɔɔse ŋan pou loŋ be kilisi ŋa gyaŋee nɛ, na bulase pou ŋaalaawɔ. ²¹ Te akpeleŋkpeleŋbia dinaana ŋan ŋe dana yuŋ nideli nɛ leewɔ adido yala balaŋ dɔɔ. Mena dɔɔ balaŋ baŋ falaa Wurubuarɛ lee kayeyɛɛ nombia ŋan akpeleŋkpeleŋbia ŋan ba mo kɔŋ be dɔɔ nɛ dɔɔ. Nawolo nyi diyem keŋ akpeleŋkpeleŋbia ŋan be naase wɔ nɛ, te yɛɛ nsendee ya.

17

Futooli alo kum ŋon

¹ Kenan wɔle te Wurubuarɛ kpilala nyetooro baŋ be dana nyefalɛɛ nyetooro ŋan nɛ, be man ŋolo kɔŋawɔ me gyaŋ kaa yako maŋ nyiaa, “Kɔŋ na maa wola neŋ mena keŋ maa wɔŋ futooli alo ŋon deŋele. Alo ŋonaŋ yɛna donɔɔ dinaa keŋ bɔɔ baŋ ke booneŋ burum nɔɔman nɛ.” ² Tɛɛle kei dɔɔ gyooneŋ ta gyem tisi ɔ dɔɔ ke yɛɛ kafon nombia na e. ɔ ta mo ɔ kafon nombia wɔɛɛ tɛɛle kei dɔɔ balaŋ pou nyee, ŋgba mena keŋ solon ne wɔɛɛ solon nyɔɔra nyeeya nɛ.

³ Keŋte Wurubuarɛ felin ŋon kaa gyoowɔ me man nideli, te Wurubuarɛ kpilale ŋon moo maŋ gyu depampaa dinaa daale man. Botɔɔ te me naa alo ŋolo na ɔ kyaa wonembukum yayam ŋolo dɔɔ. Ba te ŋmarase mmusuo yela ŋan ŋɛɛ tia Wurubuarɛ nɛ gyakaa ɔ dɔɔ pou.

Wonembukum ḡonanj dana nyeeya nyetooro na woo kufu. ⁴ Na alo ḡonanj doona kanyanj yayam na agoo abɔɔ. Te ɔ moo kɔba yayam abɔɔ na kegyanjase kpookpoo kpaakpaa nyinjan ḡan ḡEE ḡalakee te ḡe dana koyadoḡ nE mia desina ɔ wose. Te ɔ dana kɔba yayam kuruwaa keḡ ɔ nombia nkaranjkaranj na ɔ futooli nombia ḡan be wulu ke man nE ɔ nyinmaa man. ⁵ Ba te ḡmarase yele daale keḡ walaḡ na walaḡ ba gyeḡ ka aSEE ya nE gyakaa ɔ tirinɔɔ dɔɔ nyiaa,

“BABILɔN DONɔɔ DINAA,
FUTOOLI ALA POU BE NAA,
TEELE KEI NOMBIA NKARANJKARANJKARANJ POU NYEE.”

⁶ Keḡte me naawɔ na, alo ḡon te nyɔɔ WurubuarE balanj fatabo baa dEEse ḡgba solonj te ɔ nyɔɔwɔ nE. Balanj kEwɔ yeNa banj bɔɔ koe wɔ, keḡ bɔɔ mo be konɔɔ pou sila Yesu nE dɔɔ. Ma kena alo ḡonanj nE, ma wose gbirisi manj nideli. ⁷ Botɔɔ te WurubuarE kpilale ḡon bɔɔse manj nyiaa, “Wonj dɔɔ te n wose gbirisi neḡ? Yela maa lese alo ḡon na wonembukum ḡon ɔ dana nyeeya nyetooro na woo kufu, te alo ḡon kyaa ɔ dɔɔ nE nombia aweeseḡ ḡan man wola neḡ. ⁸ Wonembukum ḡon n be naa nE nafɔ na ɔ kyaa, mɔna nENEE dɔɔ ɔ be kyaa bela ya. Waa lee bɔɔ kyilimkyilim keḡ ke tanj ɔto ya nE man kɔḡ, na ɔ kaa yeḡ leki. Nyi akpaa tEEle kei dɔɔ balanj banj pou ba te ḡmarase ba yela do WurubuarE nyeedonj tɔne keḡ ke kyaa leenanj kewalaḡ keḡ WurubuarE be yeE tEEle kei ya nE de naa wonembukum ḡon na, gyakolonj gyae ke kyanj wɔ nideli. Nawolo nyi nafɔ na wonembukum kei kyaa, te nENEE dɔɔ ɔ be kyaa ya. Mɔna waa bese kaa lese ɔ wose wola bela.

⁹ Walaḡ ḡon ɔ dana nyansa te ɔ gyeḡ nombia nE, ḡon ne gyae la waa tale nyii nombia keḡna man nideli. Wonembukum ḡon nyeeya nyetooro ḡan seḡEE fa bulasebia nyetooro, te bulasebia ḡenanj dɔɔ te alo ḡon ne

kyaa. Bulasebia nenanj mɔ seŋɛɛ fa gyoonenj nyetooro. ¹⁰ Gyoonenj kɛwɔ man banonj ta yekee. Loorote njon gyakaa ɔ ne di gyoori, te nyetoorote njon te kɔŋa ta ya. Akpaa nyetoorote njon de kɔŋ nɛ, waa di gyoori keŋ bo debanj kyomii na baa gegi e. ¹¹ Wonembukum njon ɔ be kyaa kaalanj te nɛnɛɛ ɔ be kyaa bela ya nɛ, njon yɛna gyoo gyanaarate njon te ɔ kpue gyoonenj nyetooro banj man. Te njon dɔɔ ɔ ne gyu baa ɔ kaa yeŋ leki.

¹² Woo kufu njan n be naa nɛ, njan mɔ seŋɛɛ fa gyoonenj kufu, mɔna be te dii ta gyoori ya. Mɔ baa fa gyoonenj kufu benanj na wonembukum njon doŋ, na baa di gyoori debanj dokolonj bo. ¹³ Nombii dokolonj dɔɔ te gyoonenj kufu benanj pou seŋɛɛ. Baa yeɛ nɔɔdokolonj na baa mo be kegyiiri na be doŋ pou fa wonembukum njon, na waa mo di gyoori. ¹⁴ Baa yoo na Nambu njon, mɔna Nambu njon na ɔ balan banj ɔ be baake wɔ mo wɔ yeɛ ɔ wui, te be silana e anokoare man nɛ baa di ɔ dɔɔ. Nawolo nyi njon yɛna gbɛnɔyooa pou Gbɛnɔyoo na gyoonenj pou Gyoo.”

¹⁵ Botɔɔ te Wurubuarɛ kpilale njon yako manj bela nyiaa, “Boonenj njan n be naa keŋ futooli alo njon kyaa nje gyanj nɛ, seŋɛɛ fa balan kpookpoo banj be kyaa tɛɛle kei dɔɔ nɛ. ¹⁶ Te wonembukum njon na woo kufu njan n be naa nɛ, baa kɔla futooli alo njon nombia. Baa wɔɔɛ e nɛ kyekpakyekpakyekpa, na baa tina e yela ditenjeli. Baa tao e, na baa too akanj keŋ. ¹⁷ Nawolo nyi Wurubuarɛ yele la te gyoonenj kufu banj sɛɛwɔ, te be yeɛ njon Wurubuarɛ kegyaebii. Mena dɔɔ te ba moo be doŋ pou fa wonembukum njon nyi waa di gyoori kelii debanj keŋ Wurubuarɛ nombia aŋmarasenj see njan gyae ke kɔŋ mena nɛ. ¹⁸ Alo njon n be naa nɛ, njon yɛna donɔɔ dinaa keŋ ke gyoo ne di doŋ tɛɛle kei dɔɔ gyoonenj pou dɔɔ nɛ.”

18

*Wurubuar*ε keyeλεε Babilon donoo

¹ Kei wole ne, te ma besewo naa Wurubuarε kpilale ηolo te tisi lee adido o ne koη. Na o dana doη te o gyoorobiiri ηalakeewo teele kei doo pou. ² Kenje o fae yeesa kenkeη nyiaa,

“Babilon donoo te yelee!

Babilon donoo dinaa keη te yelee.

Botoo ta bese obonsam na o tewulee,
na felinkumεε na gyebuse kumεε,
na gyebuse nkaraηkaraη pou dekyae.

³ Nawolo nyi o ta mo o kafoη nombia
kyanee teele kei doo balaη pou.

O kafoη kei yeε yaa ηgba solon doηte
te o moowo fa teele kei doo balaη
te be nyoowo deese ne.

Teele kei doo gyooner ta gyem tisi o doo

ke yeε nombia nkaraηkaraη,
ηgba mena keη baala kafoηtena na gyem tisi
futooli alo doo ne.

Te teele kei doo kebudiira burum mo
te tee o futooli keη doo nyiη ba wose.”

⁴ Kenje me nyii woya ηaale lee adido bela nyiaa,

“Me balaη,

ε koro lee Babilon donoo dinaa kenar man.

Na emεε mo be nyiη yeε nombiakumεε

ηan doo donoo kenar man,
na Wurubuarε ke woη ε denjele

ηgba mena keη waa woη mena balar benar denjele
ne ya.

⁵ Wurubuarε te toose o nombiakumεε ηan,

nawolo nyi ηe ta boo nideli
keη nyi o be tale wolee ηa ya.

⁶ Nombiakumεε ɲan ɔ ba mo yεε balan ɲε,
ε mo ɲe dinɔɔ akpeɲ ala tɔ e kom.

Te solon keɲ ɔ be fa balan be nyɔɔ ɲε,
ε mo keɲ ke dana don akpeɲ ala
kela ɔ wui keɲ ɲε fa e waa nyɔɔ.

⁷ Mena keɲ ɔ be di gyon
te ɔ ba lese ɔ gyoorobiiri wola ɲε,
mena mɔ te ε naase e diyem
na ε ke yela waa yeyεε nideli.

Nawolo nyi ɔ gyakaa ɔ ne gyɔ ɔ konɔɔ yako nyi,
'Me yεε ala gyoo e, ma te yεε lialo e ya.
Te mɔɔ gyae maa di walaɲsa mɔ korakora ya.'

⁸ Lee mena dɔɔ weese dokolon koon man
te kayeyεε dinaa keɲ gyae kekɔɲ ɔ dɔɔ.

Kayeyεε kenan yεna yeɲ,
na walaɲsa kedi na tanam dinaa.

Kenan wɔle koran na,
baa too e kekpa.

Nawolo nyi de Gbengyoo Wurubuarε ɲon
waa wɔɲ ɔ denjele ɲε,
ɔ dana don."

⁹ Tεεle kei dɔɔ gyoonen ban bɔɔ gyem tisi ɔ dɔɔ yεε
kafon nombia na e, te bɔɔ di gyon kamaε kpu na e ɲε,
akpaa be naa boalan keɲ ne kpa e ɲε nyɔɔse na, baa wii na
baa di ɔ walaɲsa nideli. ¹⁰ Diyem keɲ gyae kekɔɲ Babilon
donɔɔ keɲ dɔɔ ɲε, gyae ke yεε gyoonen ban gyakolon.
Mena dɔɔ baa seɲ lemlem wii na baa yako nyiaa,

"Babilon donɔɔ laako!
Babilon donɔɔ dinaa,
nyan na gyerebi!

Nyan ɲon nafɔ n dana don ɲε,
na deban dokolon koon kei yaa
be tan wɔlεε neɲ ɲε?"

¹¹ TEEle kei dɔɔ kebudiira banj mo baa wii na baa di walaɲsa ɔ dɔɔ. Nawolo nyi ɲolo bEE tekaa lEE ba abɔɔ bela ya. ¹² ɲolo bEE tekaa lEE ba kegyaɲase na abɔɔ ɲan bɔɔ mo kɔba yayam na kɔba wolom na boya kpaakpaa nyiɲan yEE ɲa nE ya. ɲolo bEE tekaa lEE ba akaralEE kpaakpaa nyiɲan, na agoo kanyaɲse na kanyaɲse yayama na abɔɔ ɲan bɔɔ mo tuu kela yEE ɲa nE ya. ɲolo bEE tekaa lEE abɔɔ ɲan bɔɔ mo daase kpookpoo ɲan ɲe dana koya doɲ yae, na abɔɔ ɲan bɔɔ mo nyeela kpookpoo na boya ɲan ɲe dana koya doɲ yEE ɲa nE ya. ¹³ ɲolo bEE tekaa lEE ba abɔɔ buruburu ɲan ɲe dana ofoɲ te bEE mo saa weenEE, na adudo na oliifi na pEperE na solon na nuɲ na bilij na nunkyuese na namense na dEEkyoɲse na ɲe kɔtase, na gbeɲa na banj bɔɔ kyaɲ wɔ yoo man nE ya.

¹⁴ Kebudiira banj baa yako nyiaa, “Abɔɔ kpaakpaa ɲan pou n be yase n sia gyae nE, ɲe popou ta lee n nyiɲmaa man. Mena keɲ n be nyiɲ n wose, na yele keɲ n be lEE nE pou ta yoo kekpaakekpa.” ¹⁵ Nombia ɲan gyae ke kɔɲ Babilɔn donɔɔ keɲ dɔɔ nE, gyae ke yEE kebudiira banj bɔɔ di kebu donɔɔ kenaj man nyiɲ ba wose nE gyakolonj. Mena dɔɔ baa seɲ lemlen wii, na baa di walaɲsa. ¹⁶ Baa wii yako nyiaa,

“O Babilɔn donɔɔ dinaa laako!

O Babilɔn donɔɔ dinaa,
nyaj na gyerebi.

Nafɔ n ne kaa akaralEE na abɔɔ yayama
na agoose bo.

Nafɔ kɔba yayam abɔɔ,
na boya kpaakpaa nyiɲan abɔɔ,
na kegyaɲase kpaakpaa nyiɲan
ɲan ne ɲalakee nE abɔɔ te n na doo.

¹⁷ Mɔna debanj dokolonj kei man na,
nya abɔɔ ɲan pou te ɲaalaa.”

Kegyise ban bEE kEE agbele dinaana dɔɔ, na ban pou bEE kyaa ne man, na ban pou bEE yEE tom ne man, na kebudiira ban pou bEE tEE epo dɔɔ di kebu nE, baa seŋ lemlem na bEE kEE donɔɔ kenan. ¹⁸ Baa seŋ botɔɔ na baa kEE donɔɔ keŋ kekpbii. Be naa ke kEE kpa keŋ nE baa yako nyiaa, “Donɔɔ wonŋi kyaa kaalan, keŋ kelii mena donɔɔ dinaa kei.” ¹⁹ Baa kyaa nŋba liala nE na baa wii waranase man nyiaa,

“O Babilon donɔɔ dinaa laako!

O Babilon donɔɔ dinaa,
nyan na gyerebi!

Nyan dɔɔ te kebudiira ban pou

bɔɔ mo agbele dinaana ta epo dɔɔ di kebu nE,
nyin ba wose.

Mɔna deban dokolon koon man na,

nya abɔɔ nan n be nyim nE pou te nlaala.

²⁰ EmEE ban pou E kyaa adido,

na WurubuarE balan na Kristo kpilala,

na WurubuarE akpenkpengyɔɔra pou

E yela ke yEE non gyon.

Nawolo nyi WurubuarE te wɔn donɔɔ keŋ deŋele

lee diyem keŋ ɔ be naase non nE dɔɔ.”

²¹ Botɔɔ te WurubuarE kpilale Dekpatakpere nolo moo

boe dinaa dinaa daale, te ɔ funa ke ka do epo man te ɔ

yakowɔ nyiaa,

“NnE te baa mo don wɔlEE Babilon donɔɔ dinaa keŋ,

te nolo na nolo be gyae waa tekaa naa ke bela ya.

²² Nolo mɔ be gyae waa tekaa nyii adoleE gyɔɔra na

nɔɔnɔnɔn kpeera yaa keferee na kabere wolala nkan

donɔɔ dinaa kei man bela ya.

Nolo be gyae waa tekaa naa tom kamase yEere botɔɔ bela

ya.

Mena mɔ te bɔɔ gyae baa tekaa nyii nyi

ηolo ne naη kolo boe dɔɔ bela ya.

²³ Te ηolo na ηolo be gyae waa tekaa naa
kanea daale kenmaηee botɔɔ bela ya.

ηolo mɔ be gyae waa nyii alowɔlere nombia
donɔɔ kenan man bela ya.

Nawolo nyi donɔɔ kenan man kebudiira yena
balan ban be dana yele tɛɛle kei dɔɔ.

Mɔna ke man ηmeesɛntena,
te yeli tɛɛle kenan dɔɔ balan pou ta yoo.

²⁴ Babilɔn donɔɔ dinaa kei man
te ba koo Wurubuarɛ akpenkpengyɔɔra,
na ɔ balan na balan ban pou bɔɔ koo tɛɛle kei dɔɔ
nɛ.

Lee mena dɔɔ te Wurubuarɛ ne wɔη donɔɔ kenan deηele
nɛ.”

19

¹ Kɛηa pou wɔle nɛ, me nyii yeesa ηaale adido ηgba
balan burum yeesa nɛ nyiaa,

“ɛ lese Wurubuarɛ yele.

De Wurubuarɛ yena nyeelɛɛre.

ηon te gyoorobiiri na doη pou yɛɛ ɔ wui.

² Nawolo nyi Wurubuarɛ ne di nombia ke gbɛɛ dɔɔ,
te kaboena mɔ.

ɔ te bu futooli alo dinaa ηon ɔ ba mo
ɔ kafon nombia wɔlɛɛ tɛɛle kei dɔɔ balan nɛ fɔɔ.

Te lee mena ken ɔ ba koe Wurubuarɛ tewulɛɛ dɔɔ,
te Wurubuarɛ ne wɔη ɔ deηele tɔ kom nɛ.”

³ Kɛηte ba besewɔ fae yeesa adido botɔɔ bela nyiaa,

“ɛ lese Wurubuarɛ yele.

Be ka too Babilɔn donɔɔ ken nɛ,

boalan ken nyɔɔse ta koro lan adido kekpaakekpa.”

⁴ Botɔɔ te kegyiise saobanaara banj, na wonise banaara banj tisiwɔ buj te ba som Wurubuarɛ ɲon ɔ kyaa ɔ gyooro gbeli dɔɔ nɛ te be sɛɛwɔ nyiaa,
 “ɛ lese Wurubuarɛ yele. Amɛn.”

⁵ Keɲte yeesa ɲaale leewɔ gyooro gbeli keɲ gyan nyiaa,
 “ɛmɛɛ Wurubuarɛ tewulɛɛ pou,
 ɛ lese ɔ yele.

ɛmɛɛ banj pou ɛ ne yee Wurubuarɛ nɛ,
 ɛ lese ɔ yele.

Balanj banj be dana yele na balanj yakaa nyibanj pou,
 ɛ lese Wurubuarɛ yele.”

⁶ Botɔɔ te me nyii yeesa ɲaale adido ɲgba balanj burum baale yeesa nɛ bela. Yeesa ɲenanj nkanj yɛɛ ɲgba boo dinaa daale wuu la yaa ɔga kefae nɛ nyiaa,
 “ɛ lese Wurubuarɛ yele.

Nawolo nyi de Gbenjyoo Wurubuarɛ ɲon
 ɔ yɛɛ doɲ pou nyee e nɛ,
 ɲon ne diina gyoori.

⁷ ɛ yela ke yɛɛ daa gyonj na dɛɛ nyanɲee
 na dɛɛ lese Wurubuarɛ yele.

Nawolo nyi debanj te lii nyi Nambu ɲon
 ɔ ba mo ɔ wose fa kedeesa nɛ ka kpeo alo.

Te alowɔle ɲon mɔ te desina ɔ wose see.

⁸ Be ta mo akaraɛɛ keɲ ke dana kyeo
 te ka wolosɛɛ nideli nɛ,
 keɲba fa alowɔle ɲon nyi waa do.”

(Akaralɛɛ keɲ seɲɛɛ fa Wurubuarɛ balanj nombia kpaak-paa ɲan bɛɛ yɛɛ nɛ.)

⁹ Keɲte Wurubuarɛ kpilale ɲon yako manj nyiaa,
 “ɲmarase nyiaa, ‘Balanj banj bɔɔ baake wɔ Nambu ɲon alowɔle weenɛɛ tɛɛ nɛ, banj na nyeebam.’ ” Te ɔ besewɔ yako manj nyiaa, “Wurubuarɛ nɔɔwoya gbagba yɛna keɲa.” ¹⁰ Botɔɔ te me tisiwɔ buj ɔ nawɔɔtɛɛ

nyi maa som e, te ɔ yako man nyiaa, “Naa yɛɛ mena ya. Nawolo nyi man mɔ yɛɛ Wurubuarɛ tobaale e, ɛgba ɛmɛɛ na n tebia ban pou de dana Kristo nombia ɛnan ɔ ba lese wola daa man nideli nɛ. Mena dɔɔ Wurubuarɛ waagen te kaboena nyi dɛɛ som.”

Nawolo nyi anokoare keɛ Yesu ba lese wola daa nɛ, keɛ ne faa na ɔ balan don te bɛɛ tale kolosi ɔ nombia.

Walan ɛnon ɔ kyaa dɛɛkyɔɛ wolom ɛnon dɔɔ nɛ

¹¹ Keɛte me naawɔ na adido ta toro, te me kɛɛ na dɛɛkyɔɛ wolom ɛnolo seɛɛ laa, na ɛnolo kyaa ɔ dɔɔ. Walan ɛnon ɔ kyaa ɔ dɔɔ nɛ yele yɛna nyi, “Walan ɛnon ɔ dana anokoare, te ɔ bee di dekara ya.” Nawolo nyi ɔ ne di ɔ nombia na ke gbɛɛ, te ɔ ne yoo ɔ yoo mɔ na ke gbɛɛ. ¹² Na ɔ siabia yɛɛ ɛgba boalan laakem nɛ, te ɔ wuuna gyooro kotɔtɔɔse burum. ɔ dana yele daale keɛ bɔɔ ɛmarase gyakaa ɔ dɔɔ, keɛ ɛnolo ba gyeɛ yele kenan kpu na e ya. ¹³ ɔ doona kegba wurikyim daale keɛ bɔɔ mo ke do fatabo man. ɔ yele keɛ bɛɛ baake e yɛna nyi, “Wurubuarɛ Nombii.” ¹⁴ Na Wurubuarɛ adido yoonɔɔtena kyaa dɛɛkyɔɛ woloma dɔɔ be silana e. Ba doona akaralɛɛ kegbase kpaakpaa nyinjan, ɛnan ayimɛɛ kamaɛ be doo ɛne man ya. ¹⁵ Yoosila keɛ ke yɛɛ sia na wɔle te kɛɛ bee nideli nɛ toɛɛ ɔ nɔɔman. Yoosila kenan te waa mo yoo di tɛɛle kei balan pou dɔɔ. Waa yɛɛ don na waa di gyoori tɛɛle kei balan pou dɔɔ, keɛ ɔ be gya waa wii be waranase ya. Te waa yela Wurubuarɛ ɛnon ɔ yɛɛ don pou nyee e nɛ, ka mo ɔ ban kum keɛ wɔɛ ba deɛle nideli, ɛgba mena keɛ bɛɛ ɛmaase danbii lese ka lon nɛ. ¹⁶ Te yele keɛ bɔɔ ɛmarase gyakaa ɔ kegba na ɔ yii dɔɔ yɛna nyiaa,

“GYOONEɛ POU GYOO,
NA GBEɛGYOONA POU GBEɛGYOO.”

¹⁷ Botɔɔ te me naa Wurubuarɛ kpilale ɲolo seɲɛ weese man. Keɲte ɔ fae yeesa keɲkeɲ baake gyebuse baɲ pou bee furufu adido nɛ nyiaa, “ɛ kɔɲ kaa yilaa Wurubuarɛ Dekpatakpere ɲon gyaɲ, na ɛ ke di weenɛɛ ɲan ɔ be desina see ɲon nɛ. ¹⁸ ɛ kɔɲ kaa kyonjii gyoonɛɲ na yoonɔɔtena kegyiise, na yoonɔɔtena baɲ bɔɔ yale yoo man nɛ naane. ɛ kɔɲ kaa kyonjii dɛɛkyɔɲse na baɲ be kyaa be dɔɔ nɛ, na balaɲ pou na gbeɲa na gyoorobia na balaɲ baɲ be dana yele na balaɲ yakaa nyibaɲ pou naane.”

¹⁹ Keɲte me naa wonembukum ɲon, na tɛɛle kei dɔɔ gyoonɛɲ na be yoonɔɔtena pou, na be te yilaa bɛɛ kɔɲ be kaa yoo na walaɲ ɲon ɔ kyaa dɛɛkyɔɲ wolom ɲon dɔɔ nɛ, na ɔ yoonɔɔtena. ²⁰ Mɔna be dii wonembukum ɲon, na dekara dekpeɲkpeɲgyɔɔre ɲon ɔ be yɛɛ gyakolonɲ nombia wonembukum ɲon yele man nɛ dɔɔ. Nawolo nyi gyakolonɲ nombia kɛɲa te ɔ moowɔ beo balaɲ baɲ bɔɔ do wɔ wonembukum ɲon nso, te bɔɔ som bane ɲon bɔɔ maa wonembukum ɲon dinɔɔ man nɛ. Keɲte be fuɲa wonembukum ɲonɲ, na ɔbɔnsam dekara dekpeɲkpeɲgyɔɔre ɲon na be sia fonɛɛ do boalaɲ degyapaa keɲ kɛɛ kpaa ɲgba kpatakpele nɛ man. ²¹ Yoosila keɲ doo walaɲ ɲon ɔ kyaa dɛɛkyɔɲ wolom ɲon dɔɔ nɔɔman nɛ, keɲte ɔ moowɔ koe balaɲ akaɲ baɲ pou, te gyebuse kaa wuuwɔ be naane dɔɔ te be dii ɲa ba kegyaebii.

20

Kulutoonɛɲ kakpon ɲan

¹ Keɲte me naa Wurubuarɛ kpilale ɲolo te tisi lee adido ɔ ne kɔɲ. ɔ dana safowaa keɲ bɛɛ mo toro bɔɔ kyilimkyilim keɲ ke taɲ ɔto ya nɛ, na agbaraagbaraa dinaa daale ɔ nyiɲmaa man. ² Botɔɔ te ɔ kyaa wonembukum dekpatakpere ɲon ɔ yɛɛ ɲgba laɲaɲ nɛ donɲ man. ɲon yɛna beneɲ beneɲ dom ɲon bɛɛ baake e nyi yele wɔɔɛre

yaa ɔbɔnsam nɛ. Keŋte ɔ bake e see nyi waa doo botɔɔ kulutooneŋ kakpoŋ (1,000). ³ Te Wurubuarɛ kpilale ŋon fuŋa e do bɔɔ keŋ ke taŋ ɔto ya nɛ man, te ɔ tɔɔ ke safowaa. Keŋte ɔ moo kolo tɔ ke nɔɔ, na ɔ ba tekaa nyiŋ gbɛɛ ta beo balaŋ tɛɛle kei dɔɔ bela ya, kelii kulutooneŋ kakpoŋ (1,000) ŋan ɔto. Kenanŋ wɔle na, baa bese lese e debanŋ kyomii daale bela.

⁴ Kenanŋ wɔle te me naa gyoooro gbelɛɛ ŋaale bela. Na balaŋ ban be kyakɛɛ ŋe dɔɔ nɛ, yɛna balaŋ ban bɔɔ fa wɔ doŋ nyi baa di balaŋ nombia nɛ. Keŋte ma besewɔ naa balaŋ ban bɔɔ kolosi Wurubuarɛ nombia ŋan, te bɔɔ di Yesu Kristo wose man adansɛɛ dɔɔ bɔɔ kɛɛɛ ba nyeeya nɛ ba woya. Mena balaŋ kɛwɔ yɛna balaŋ ban be te buŋ som wonembukum ŋon ya, yaa bane ŋon bɔɔ maa wonembukum ŋon dinɔɔ man ya, te ba te sɛɛ mɔ nyi baa do wɔ wonembukum ŋon nso be tirinɔɔse dɔɔ yaa be nyiŋmaase dɔɔ ya nɛ. Mena balaŋ kɛwɔ foŋae lee yeŋ man, na ban na Kristo kedi gyoori kulutooneŋ kakpoŋ (1000). ⁵ Kɛwɔ yɛna balaŋ gyaŋgbatena ban bɔɔ taŋgbɛɛ foŋ lee yeŋ man. Woya akanŋ ban dɔɔ, bɔɔ gyae baa foŋ ya kelii kulutooneŋ kakpoŋ (1000) ŋan ɔto pɛ. ⁶ Balaŋ ban be kpuɛ balaŋ gyaŋgbatena ban bɔɔ taŋgbɛɛ foŋ lee yeŋ man nɛ, ban na nyeebam te Wurubuarɛ siaman na, ayimɛɛ kamaɛ be doo be man ya. Mena balaŋ kɛwɔ dɔɔ, yeŋ bolate keŋ be dana doŋ be dɔɔ bela ya. Baa bese Wurubuarɛ na Kristo saese, na ban na Kristo ke di gyoori kulutooneŋ kakpoŋ (1000).

Be te fuŋ ɔbɔnsam do boalanŋ man

⁷ Kulutooneŋ kakpoŋ (1000) ŋan wɔle nɛ, baa lese ɔbɔnsam lee botɔɔ keŋ bɔɔ tɔ e do nɛ. ⁸ Waa ta beo tɛɛle kei dɔɔ yenanŋ kamaɛ balaŋ pou, na waa yilaa wɔ fa yoo. Be yaanɔɔle yɛɛ ŋgba ɛpo nɔɔman aŋasa nɛ.

TẸẸlese keṅa te bẸẸ baake nyi Goge na Magoge. ⁹ ṅon na ɔ balan yaasewo gyoo tẸẸle kei dɔɔ pou, te be kilisi WurubuarẸ balan na ɔ donɔɔ keṅ ɔ ne gyae ke nẸ. Mɔna boalan leewɔ adido kɔṅ kaa kpa wɔ pou. ¹⁰ Keṅte be fuṅa ɔbɔnsam ṅon ɔ ba beo wɔ nẸ do boalan degyapaa keṅ kẸẸ kpaa ṅgba kpatakpela nẸ man. Botɔɔ keṅ bɔɔ wulaa fuṅ wonembukum ṅon na dekara dekpeṅkpeṅgyɔɔre ṅon do nẸ. Botɔɔ te baa naa diyem nelim na ka weese kekpaakekpaa.

Nombia kedi ɔtomante

¹¹ Keṅte me naa gyooro gbeli wolom dinaa dinaa daale, na walaṅ ṅon ɔ kyaa ke dɔɔ nẸ. Te adido na ateta pou ṅaalaawɔ ɔ siaman, keṅ ṅolo na ṅolo te naa ṅa bela ya. ¹² Te me naa balan baṅ pou be dana yele na balan yakaa nyibaṅ baṅ bɔɔ yekee nẸ, na ba seṅẸẸ gyooro gbeli keṅ siaman. Botɔɔ te be gyuuusu tɔna ṅaale man. Keṅte ba besewɔ gyuuusu tɔne keṅ bẸẸ baake ke nyi nyeedoṅ tɔne nẸ. Te be dii woya baṅ nombia, ṅgba mena keṅ bɔɔ ṅmarase ba wose man nombia do tɔna ṅan man nẸ. ¹³ Botɔɔ te ɛpo lese balan baṅ pou bɔɔ yem dɔɔ ke man nẸ debɔɔ, te yeṅ na woyadẸẸ mɔ lese woya baṅ be doo be nyiṅmaa man debɔɔ. Te be dii be man walaṅ kamasẸ nombia, ṅgba mena keṅ bɔɔ ṅmarase be nombia ayẸẸsa do tɔna ṅan man nẸ. ¹⁴ Keṅte be fuṅa yeṅ na woyadẸẸ do boalan degyapaa dinaa keṅ man. Boalan degyapaa kei yeṅa yeṅ bolate keṅ. ¹⁵ Walaṅ kamasẸ ṅon ba te naa ɔ yele nyeedoṅ tɔne keṅ man ya nẸ, bee fuṅ ɔtenate bo do boalan degyapaa keṅ man.

21

Adido wole na tẸẸle wole

¹ Kenan̄ wole te me naa adido wole na tɛɛle wole. Adido gyan̄gbate na tɛɛle gyan̄gbate keŋ, na epo pou te ŋaalaa. ² Botɔɔ te me naa Gyerusalɛm donɔɔ wole keŋ ke yɛɛ Wurubuarɛ donɔɔ ke nɛ, te tisi lee Wurubuarɛ gyan̄ adido ne kɔŋ tɛɛle man. Wurubuarɛ te desina donɔɔ kenan̄, ŋgba mena keŋ bee mia alowole na ɔ kaa gyan̄ee na ɔ baale nɛ. ³ Keŋte me nyii woya ŋaale kolosiwɔ keŋkeŋ lee gyoooro gbeli keŋ gyan̄ nyiaa, “Nɛnɛɛ dɔɔ, Wurubuarɛ te tisi kɔŋ ɔ kaa kyaa ɔ balan̄ man. Waa kyaa be man, na ban̄ mɔ ka bese ɔ balan̄. Wurubuarɛ gbagba waa kyaa be man, na waa bese be Wurubuarɛ. ⁴ Ŋon Wurubuarɛ ne gyae la waa feefo be siasaran̄ pou. Te yeŋ yaa kewii, yaa walan̄sa kedi yaa weeleŋ ba gyae ka tekaa kyaa botɔɔ bela ya. Nawolo nyi abɔɔ benɛɛ ŋan pou te lam.”

⁵ Botɔɔ te walan̄ ŋon ɔ kyaa gyoooro gbeli keŋ dɔɔ nɛ yakowɔ nyiaa, “ɛ kɛɛ! Nɛnɛɛ mɛɛ yɛɛ kpene kamase wole!” Keŋte ɔ besewɔ yako man̄ bela nyiaa, “Ŋmarase nombia ŋan n ne nyii nɛ see, nawolo nyi ŋe yɛɛ anokoare, te kaboena nyi walan̄ kamase waa lɛɛ ŋa di.” ⁶ Te ɔ besewɔ yako man̄ nyiaa, “Te taŋ! Man̄ yɛna Alfa na Omega, kpene kamase gyan̄gbate na ɔtomante. Balan̄ ban̄ loŋboaner̄ na ko wɔ nɛ, maa kyee nyeedoŋ loŋ keŋ fa wɔ na baa nyɔɔ, keŋ bɔɔ gyae baa tɔ kom ya. ⁷ Walan̄ kamase ŋon ɔ sem keŋkeŋ te ɔ yoo di nombiakumɛɛ pou dɔɔ na, maa fa e abɔɔ kɛŋa pou. Maa bese ɔtenate Wurubuarɛ, na ŋon mɔ ka bese me bu. ⁸ Mɔna gyakoloŋtɛna, na ban̄ bɔɔ ne lɛɛ man̄ di ya, na ban̄ bɛɛ yɛɛ nombia nkaran̄karan̄ na ban̄ bɛɛ koe balan̄ na kafon̄tɛna na ŋmeeser̄tɛna, na banesomra na akɛrɛɛtɛna pou dɔɔ, baa fun̄ wɔ bo do boalan̄ degyapaa keŋ kɛɛ kpaa ŋgba kpatakpela nɛ man. Kei yɛna yeŋ bolate keŋ.”

Gyerusalɛm donɔɔ wole keŋ

⁹ Keṅte Wurubuarɛ kpilala nyetooro, baṅ nafa be dana kayeyɛɛ nombia nyetooro akan ṅan doo nyefalɛɛ nyetooro ṅan man nɛ, be man ṅolo kɔṅawɔ kaa kolosi na maṅ nyiaa, “Kɔṅ, na maa wola neṅ alowɔle ṅon. ṅon yɛna Nambu ṅon wɛɛle ṅon.” ¹⁰ Keṅte Wurubuarɛ felij ṅon kaa gyoowɔ me man nideli, te Wurubuarɛ kpilale ṅon moo maṅ gyu bula dinaa dinaa daale keṅ ka korɛɛ nɛ nyee man. Botɔɔ te ɔ yela me naa Gyerusalem donɔɔ wɔle keṅ ke yɛɛ Wurubuarɛ donɔɔ ke nɛ, na ke te tisi lee Wurubuarɛ gyaṅ adido ne kɔṅ tɛɛle man. ¹¹ Na Wurubuarɛ gyoorobiiri te yeli donɔɔ kenan ne ṅalakee, ṅgba boe keṅ ke dana koyadorṅ te bɛɛ baake ke nyi Gyasipa te kɛɛ ṅalakee ṅgba diiku nɛ. ¹² Na ba te ma dekyanṅ dɔɔlonṅ dɔɔlonṅ daale kilisi donɔɔ kenan, te ke dana anaanɔɔse kufu ala. Na Wurubuarɛ kpilala kufu bala ne kɛɛ na anaanɔɔse ṅan dɔɔ. Ba te ṅmarase Iserae akpaṅalanṅse kufu ala ṅan yela gyakaa anaanɔɔse ṅan pou dɔɔ. ¹³ Dekyanṅ keṅ dana yenaase anaara, te anaanɔɔse atooro mɔ doo yenanṅ kamasɛ man. Anaanɔɔse atooro doo weese dɛɛlee, te atooro mɔ doo weese dɛɛyalae. Atooro doo ado, te atooro mɔ doo ata. ¹⁴ Boya kufu ala te ba moowɔ see dekyanṅ keṅ be kilisi donɔɔ keṅ nɛ mokɔɔ, te be ṅmarase Nambu ṅon kpilala kufu bala baṅ yela gyakaa boya ṅenanṅ dɔɔ.

¹⁵ Na Wurubuarɛ kpilale ṅon ɔ be kolosi na maṅ nɛ, dana danṅ keṅ bɔɔ mo kɔba yayam yɛɛ ke te bɛɛ mo maa abɔɔ nɛ. Keṅ te waa mo maa donɔɔ keṅ, na ka anaanɔɔse ṅan na ka akyanṅse ṅan pou. ¹⁶ Donɔɔ keṅ ɔfalaborṅ na ke dɔɔlonṅ pou yɛɛ kyɛkyɛ. Wurubuarɛ kpilale ṅon moo ɔ danṅ keṅ maa donɔɔ keṅ dɔɔlonṅ man na, ke gyae ke yɛɛ ṅgba maelese kakporṅ dokolonṅ na yaale nɛ (1,500). Donɔɔ keṅ dɔɔlonṅ na kɔ ɔfalaborṅ na kɔ ɔkoorṅ pou yɛɛ kyɛkyɛ. ¹⁷ Wurubuarɛ kpilale ṅon maa donɔɔ

keŋ dekyan keŋ ɔkeereŋ man na, na ke yEE nawoɔtoɔse soŋonoŋse akpeŋ ala na kufu looro.

¹⁸ Boe kpaakpaa keŋ beE baake ke nyi Gyasipa nE, te ba moowɔ baŋ dekyan keŋ. Te kɔba yayam gbagba keŋ keE ŋalakee ŋgba diiku nE, te ba moowɔ baŋ donɔɔ kenan. ¹⁹⁻²⁰ Boya kpookpoo kpaakpaa nyinjan ŋan ŋe dana koyadoŋ te ŋe dana kyeo nE, te ba moowɔ see dekyan keŋ be kilisi donɔɔ keŋ nE mokɔɔ.

Boe gyanɔbata keŋ yEna Gyasipa,
alate yEna Safire,
te atoorote yEna Agate
te anaarate yEna Emeradi
te anonŋte keŋ yEna Oniki
te loorote yEna Kanelia
te nyetoorote yEna Kirisolite
te gyanaarate yEna Berile
te kadaalete yEna Topasi
te kufute yEna Kirisopase
te kufudaalete yEna Yasinti
te kufu alate yEna Ametisiti.

²¹ Kegyanase kufu ala te ba moowɔ yEE anaanɔɔse kufu ala ŋan pou. Kegyanɔ dinaa dokolon te ba moowɔ yEE denanɔɔ kamaE. Te ba moo kɔba yayam gbagba keŋ ne naa ŋgba diiku nE, yEE donɔɔ keŋ abɔntere dinaa keŋ.

²² Ma te naa WurubuarE ɔsom deni dinaa daale donɔɔ kenan man ya. Nawolo nyi na de Gberŋgyoo WurubuarE doŋ pou nyee ŋon, na Nambu ŋon kyaa botɔɔ keŋ balan na som wɔ yenan kamase. ²³ BeE tekaa hia nyi weese yaa gyaalan dEE lee donɔɔ kenan man ya. Nawolo nyi WurubuarE gyoorobiiri keŋ ne ŋmanŋee la botɔɔ, te Nambu ŋon yEna ke kanea. ²⁴ Mena keŋmanŋee kenan man te tEEle kei dɔɔ balan pou baa naa ta, te tEEle kei dɔɔ gyooneŋ mɔ baa mo ba wosekenyinj kɔŋ donɔɔ kenan

man. ²⁵ Baa toro donᵊᵊ kenanj anaanᵊᵊse ḡan see, keḡ bᵊᵊ gyae baa tᵊ ḡa korakora ya. Nawolo nyi ditiḡtᵊᵊ be gyae ke kyaa donᵊᵊ kenanj man ya. ²⁶ Debiise pou balan baa mo be gyoorobiiri na ba wosekenyiḡ kᵊḡ donᵊᵊ kenanj man. ²⁷ Mᵊᵊna kpene kamaᵊᵊ keḡ ke dana ayimᵊᵊ nᵊᵊ be gyae ka gyoo donᵊᵊ kenanj man ya. Walaḡ kamaᵊᵊ ḡon mᵊ ᵊ ne yᵊᵊ nombiakumᵊᵊ, yaa desᵊḡ nombia yaa ḡon ᵊ ne dii akᵊᵊᵊ nᵊᵊ, be man ḡolo na ḡolo be gyae waa gyoo donᵊᵊ kenanj man ya. Mᵊᵊna balan baḡ bᵊᵊ ḡmarase ba yela do Nambu ḡon nyeedoḡ tᵊᵊne keḡ man nᵊᵊ, baḡ baageḡ ne gyae la baa gyoo donᵊᵊ kenanj man.

22

¹ Keḡte Wurubuarᵊᵊ kpilale ḡon wola maḡ boo keḡ ka loḡ ne fa nyeedoḡ nᵊᵊ, na ke yᵊᵊ gelenḡelenḡ te kᵊᵊ ḡalakee ḡgba diiku nᵊᵊ. Na loḡ kenanj na lee bo Wurubuarᵊᵊ na Nambu ḡon gyoo ro ḡbeli keḡ tᵊᵊ. ² Loḡ keḡ dᵊḡ bo na abᵊᵊntere dinaa keḡ ke doo donᵊᵊ keḡ nsana nsana nᵊᵊ. Nyeedoḡ daḡ seḡᵊᵊ boo keḡ diḡḡyiḡ na diḡḡyiḡ. Daḡ kenanj na see bia betabokufuala kulutoo dokoloḡ man. Kei nawolo baa nyi gyaalanḡ kamaᵊᵊ man na, kᵊᵊ see bia. Te ke faareḡse mᵊᵊ te bᵊᵊ mo kyᵊᵊ tᵊᵊle kei dᵊᵊ balan kawese pou. ³ Kpene kamaᵊᵊ keḡ Wurubuarᵊᵊ ne kᵊle nᵊᵊ, be gyae ke kyaa donᵊᵊ kenanj man ya. Wurubuarᵊᵊ na Nambu ḡon gyoo ro ḡbeli gyae kedoo donᵊᵊ kenanj man, te ᵊ tewulᵊᵊ mᵊᵊ baa som e. ⁴ Baa naa Wurubuarᵊᵊ na be sia, te ᵊ yele gyae ke gyakaa be tirinᵊᵊᵊse dᵊᵊ. ⁵ Tᵊᵊ be gyae ke yu botᵊᵊ bela ya. Te bᵊᵊ gyae baa hia kanea yaa weese mᵊᵊ botᵊᵊ ya, nawolo nyi de ḡbeḡgyoo Wurubuarᵊᵊ ne gyae la waa yᵊᵊ ba keḡmaḡee. Te baa di gyoori mᵊᵊ kekpaakekpaa.

⁶ Keḡte Wurubuarᵊᵊ kpilale ḡon yako man nyiaa, nombia kᵊḡa yᵊᵊ anokoare keḡ kaboena nyi walaḡ kamaᵊᵊ

waa lɛɛ ɲa di. De Gbenɲyoo Wurubuarɛ ɲon ɔ ba mo ɔ felij do wa akpenkpenɲyɔɔra man nɛ, kpila na maɲ nyi me kaa lese nombia ɲan ɲe gyae ke kɔɲ weeya keɲa man nɛ wola ɔ balanɲ.

Yesu ne kɔɲ

⁷ Yesu kpa ɛ tei nideli, be gyae ke di weeya ya maa kɔɲ. Walaɲ kamaɛ ɲon waa di nombia ɲan mɔɔ lese wola ɲon tɔne kei man dɔɔ nɛ, ɲon na nyeebam.

⁸ Maɲ Gyɔn mɔ yɛna walaɲ ɲon mɔɔ nyii nombia keɲa pou te mɔɔ naa ɲa na me sia. Me ke nyii ɲa na ma kena ɲa wɔle nɛ, me tisiwɔ buɲ Wurubuarɛ kpilale ɲon ɔ ba lese ɲa wola man nɛ nawɔɔtɛɛ nyi nafa maa som e. ⁹ Mɔna ɔ yako man nyiaa, “Na yɛɛ mena ya. Nawolo nyi maɲ mɔ yɛɛ Wurubuarɛ tobaale e, ɲgba ɛmɛɛ na n tebia Wurubuarɛ akpenkpenɲyɔɔra ban, na ban pou be dana mena tɔne kei man nombia nideli nɛ. Mena dɔɔ Wurubuarɛ waagenɲ te kaboena nyi dɛɛ som.”

¹⁰ Kenɲte ɔ yako maɲ nyiaa, “Na weese nombia ɲan bɔɔ yako see tɔne kei man nɛ ya, nawolo nyi debaɲ keɲ nombia keɲa pou gyae kekɔɲ nɛ ta benaa. ¹¹ Walaɲ ɲon ɔ kpa nombiakumɛɛ te waa yɛɛ na, waa gyakaa ɔ nombiakumɛɛ keyɛɛ dɔɔ. Walaɲ ɲon mɔ ɔ kpa nombia nkaraɲkaraɲ te waa yɛɛ na, waa gyakaa ɔ nombia nkaraɲkaraɲ keyɛɛ dɔɔ. Walaɲ ɲon ɔ ne yɛɛ nombia kpaakpaa na, waa gyakaa ɔ nombia kpaakpaa keyɛɛ dɔɔ. Te walaɲ ɲon mɔ ɔ kyaa keɲ ayimɛɛ be doo ɔ man ya nɛ, waa yɛɛ kakyenɲ kyaa mena.” ¹² Kenɲte Yesu besewɔ yako nyiaa, “ɛ keɛ! Be gyae ke di weeya ya maa kɔɲ. Me kɔɲ na, maa tɔ walaɲ kamaɛ kom ɲgba mena keɲ kaboena nyi maa tɔ e lee tom keɲ ɔ be yɛɛ nɛ dɔɔ. ¹³ Maɲ yɛna Alfa na Omega. Siamante na wɔlete, gyanɲbate na ɔtomante.” ¹⁴ ɛmɛɛ ban ɛ ne faafo ɛ keɲbase na ɛ ke

nyiy gbEE kOŋ nyeedoŋ daŋ keŋ gyaŋ, na E ke nyiy gbEE mo denanɔɔ keŋ man gyoo donɔɔ dinaa keŋ man nE, emEE na nyeebam. ¹⁵ Mɔna baŋ baa ɔɔ donɔɔ keŋ nɔɔman nE, baŋ yeNa baŋ bEE yeE nombia nkaran̄karaŋ, na ŋmeesentena na kafontena na baŋ bEE koe balaŋ, na baŋ bEE som bEeneŋ na baŋ bEE gyae akereE te bee di akereE nE. ¹⁶ Keŋte Yesu besewɔ yako nyi, “Maŋ kpila na me kpilale E gyaŋ nyi ɔ kaa yako nombia keŋa fa Kristotena baŋ. Ma lee gyoo Defidi duuluy man. Maŋ yeNa nebo kyolobii ŋon ɔ ne ŋalakee nideli nE.”

¹⁷ Te WurubuarE feliy ŋon na alowɔle ŋon yakowɔ nyiaa, “Kɔŋ!” Walaŋ kamasE ŋon ɔ ne nyii nombia keŋa nE, ŋon mɔ waa yako nyi “Kɔŋ.” Walaŋ kamasE ŋon loŋboaneŋ na ko e na, waa kɔŋ. Te walaŋ kamasE ŋon mɔ ɔ gyae na, waa kɔŋ na ɔ kaa nyɔɔ nyeedoŋ loŋ keŋ WurubuarE na mo fa balaŋ yakaa nE.

Nombii Otomante

¹⁸ MEE faree walaŋ kamasE ŋon ɔ ne nyii nombia ŋan bɔɔ yako see tɔne kei man nE nyiaa, akpaa ŋolo da mo kolo kpu nombia keŋa man na, WurubuarE waa yela kayeyEE ŋan pou doo tɔne kei man nE ke kɔŋ ɔ ɔɔ.

¹⁹ Mena mɔ te akpaa ŋolo da lese kolo lee nombia ŋan bɔɔ yako see tɔne kei man na, WurubuarE waa lese ɔ dedii lee nyeedoŋ daŋ keŋ, na WurubuarE donɔɔ keŋ ɔ be yako ke nombia tɔne kei man nE man. ²⁰ Yesu ŋon ɔ be di adansEE nyi nombia keŋa pou yeE anokoare nE kpa nyiaa, “Be gyae ke di weeya ya maa kɔŋ” Te maŋ mɔ sEEwɔ nyi, “AmEn. De Gben̄gyoo Yesu, kɔŋ.” ²¹ De Gben̄gyoo Yesu waa mo ɔ bERE boele WurubuarE balaŋ pou, na waa seŋ be wɔle. AmEn.

WURUBURE NOMBIA KPAAKPAA NŌŌKEBAKESEE WŌLE
Delo: WURUBURE NOMBIA KPAAKPAA NŌŌKEBAKESEE WŌLE New
Testament

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Delo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun
2022

80e9f745-c10c-5e3f-94bb-9d65aa1a1b11